

PANNON EGYETEM
GAZDÁLKODÁSI KAR ZALAEGERSZEG

A Cellcomp Kft. számviteli rendszerének bemutatása, működése és értékelése

Témavezető: Kiss Gábor Antal

Külső konzulens: Horváth Diána

Klaffl Adrienn
alapképzés
nappali
pénzügy és számvitel szak
számvitel szakirány

2022

**PANNON EGYETEM
GAZDÁLKODÁSI KAR ZALAEGRSZEG**

SZERZŐI NYILATKOZAT A DOLGOZAT BENYÚJTÁSÁHOZ

Hallgató neve:	Klaffl Adrienn		
Képzési szint:	alapképzés		
Szak:	Pénzügy és számvitel		
Szakirány (ha van):	Számvitel		
Neptun kód:	ENRBJ9	Védés éve:	2022
Dolgozat címe:	A Cellcomp Kft. számviteli rendszerének bemutatása, működése és értékelése		
Egyetemi témavezető:	Kiss Gábor Antal		
Gyakorlóhelyi konzulens:	Horváth Diána		
Öt kulcsszó a dolgozatról:	anyavállalat, SAP, számviteli politika, beszámoló, kiegészítő melléklet		

Kérjük a szerzői döntésnek megfelelő opciót aláhúzni:

Hozzájárulok / nem járulok hozzá, hogy szakdolgozatom/zárodolgozatomat az Egyetem az interneten a nyilvánosság számára repozitóriumában közzétegye.

A hozzájárulás szerzői feltételei:

- a dolgozat magáncélra letölthető, a forrás megjelölésével szabadon idézhető, de az idézés szokásos terjedelmét meghaladó felhasználás (átvétel) tilos,
  - hozzájárulásom időtartamra nem korlátozott és bármikor visszavonható.
- (Hozzájárulás hiányában a dolgozat csak az Egyetem arra kijelölt számítógépein, képernyős megtekintéssel kutatható. Egyéb hozzáférés, többszörözés nem engedélyezett.)

Büntetőjogi felelősségem tudatában nyilatkozom az alábbiakról:

- dolgozatom mindenben eleget tesz a vonatkozó és hatályos intézményi előírásoknak,
- a dolgozatban foglalt tények és adatok a valóságnak megfelelnek, a leírtak saját, önálló munkám eredményei,
- a dolgozatban felhasznált adatokat, forrásokat a szerzői jog figyelembevételével alkalmaztam,
- a dolgozat nem került felhasználásra korábban oktatási intézmény más képzésén felsőoktatási szakképzés, diplomaszerezés vagy szakirányú továbbképzés során.

Tudomásul veszem az alábbiakat:

- a dolgozat szerzői jogtisztaságának ellenőrzésére az Egyetem szoftveres ellenőrzést (plágiumszűrést) végezhet és eredményét a dolgozat értékelésében felhasználhatja,
- a dolgozat elektronikus formában, az Egyetem repozitóriumában kerül elhelyezésre és a hatályos jogszabályok, intézményi szabályzatok szerint, valamint fentebbi szerzői rendelkezéseimnek megfelelően biztosítható a kutatási célú hozzáférése,
- a dolgozat metaadatai és szerzői összefoglalója online nyilvánosak.

Zalaegerszeg, 2022.05.24.

Klaffl Adrienn s.k.

_____
hallgató aláírása

TARTALOMJEGYZÉK

1. Bevezetés.....	2
2. A Cellcomp Kft. bemutatása.....	3
2.1. Az anyavállalat	3
2.2. A Cellcomp Kft. rövid története	5
2.3. A vállalatra, mint Korlátolt Felelősségű Társaságra vonatkozó szabályok, Kft. jellemzői, alakításának feltételei.....	7
3. A számvitel és az adózás kapcsolata	8
3.1. A számvitel története, kialakulása	8
3.2. Az adózás története, kialakulása.....	10
3.3. A vállalkozás számviteli politikájának bemutatása	14
4. A vállalat számviteli rendszerének bemutatása, működése	19
4.1. A számviteli információs rendszer szerepe, feladata egy vállalkozás vezetésében....	20
4.2. A Cellcomp Kft. számviteli rendszerének bemutatása	22
4.3. A számviteli alapelvek érvényesülése.....	25
5. A vállalat éves beszámolójának elkészítése.....	27
5.1. A beszámoló elkészítéséhez szükséges nyilvántartások	28
5.2. Nyilvántartások zárása az üzleti év végén.....	30
5.3. Számviteli beszámoló elkészítése.....	31
5.4. A Cellcomp Kft. egy adott évi beszámolójának bemutatása.....	35
6. A vállalkozás kiegészítő mellékletének bemutatása	46
7. Összefoglaló értékelés.....	51
Irodalomjegyzék.....	53
Ábrajegyzék.....	55
Táblázatjegyzék.....	55
Mellékletek	56

1. BEVEZETÉS

Dolgozatomban a Cellcomp Kft. számviteli rendszerét mutatom be. A dolgozat elsődleges célja, az általam kiválasztott vállalatnál alkalmazott számviteli rendszer működésének megismerése, valamint elsajátítása a gyakorlatban.

Egy vállalkozásnál a megfelelő számviteli rendszer kiemelten fontos szakmai jelentőséggel rendelkezik, hiszen ez egy olyan vállalatirányító rendszer, amely elősegíti, valamint irányítja a vállalkozás működését. Az általam kiválasztott cég az SAP vállalatirányító rendszert használja, amely egy gyártási programrendszer, mely magában foglalja a vállalat anyagbeszerzését, termelési, gyártási, értékesítési, valamint logisztikai és számviteli rendszerét.

A dolgozatomban a társaság számviteli politikáján keresztül szeretném bemutatni, hogy annak kialakítása során milyen fontos kérdésekben kell a vezetőknek dönteniük. A döntésekhez hozzá tartozik például a könyvvézés módja, a mérleg és eredménykimutatás választott formája, tagolása. Részletezem azokat a mérlegsorokat, amelyekkel a vállalat az előző évekhez képest bővült, az eredménykimutatásban bekövetkezett változásokat, valamint a tárgyi eszközök hasznos élettartamát, és maradványértékének elszámolására vonatkozó szabályokat. Végül pedig az alkalmazott leírási módszert.

A Cellcomp Kft. számviteli rendszeréhez kapcsolódóan pedig az SAP integrált termelésirányítási rendszer vállalatnál betöltött szerepét, főbb moduljait, előnyeit és hátrányait szemléltetem.

Dolgozatomban legfőképpen arra vagyok kíváncsi, hogy egy itthon önállóan működő Kft., hogyan felel meg a külföldi anyavállalatának, milyen módon tud sikeresen fellépni az itthoni piacon. Sajnos manapság nehéz nagy eredményeket elérni, hiszen a magyar gazdaságban kevés a tőke. A nemzetközi vállalatok magyar gazdaságba történő fokozottabb bevonása valószínűleg javítaná a hazai vállalatok sikerességét is. Amennyiben a hazai területen tevékenységet folytatók olyan minőséget tudnának produkálni, amely felveszi a versenyt a világ fejlettebb országainak termékeivel, akkor az rendkívül pozitívan hatna a gazdaságra. Kitűnő példa erre a Cellcomp Kft, amely egy német-magyar vegyesvállalat.

Azért választottam a dolgozat témájaként ezt a gazdasági társaságot, mivel a kötelező szakmai gyakorlat keretében részt vehettem a Kft. pénzügyi-számviteli tevékenységében, figyelemmel kísérhettem a gazdasági körülmények változásait, végezhettem könyvelési feladatokat az SAP számviteli rendszerben. Mindennek köszönhetően betekintést nyerhettem egy multinacionális vállalat működésébe.

12. A CELLCOMP KFT. BEMUTATÁSA

A Cellcomp Elektronikai Termékeket Gyártó Korlátolt felelősségű társaság, rövidített nevén Cellcomp Kft. székhelye Celldömölkön, fióktelepe pedig Tapolcán található. A vállalat működési formáját tekintve Korlátolt felelősségű társaság. A cég 2825 '08 nem háztartási hűtő, légállapot-szabályozó berendezések gyártásával foglalkozik fő tevékenységi körét tekintve. Jegyzett tőkéje alapításkor 26. 000.ezer forint volt, amely 2019.04.10.-ig 952.350 ezer Forintra nőtt, jelenleg pedig 1.072.350 ezer Forint. Tulajdoni arányát tekintve, 100%-ban külföldi (ebm Beteiligungs-GmbH). Képviselő módja szerint a vállalat önálló, vezető tisztségviselője pedig Ambrus László Tibor, aki a beszámoló aláírására jogosult személy is egyben. Mivel a társaság a számviteli törvény alapján könyvvizsgálatra kötelezett, így fel kell tüntetni a könyvvizsgáló cég nevét, valamint a könyvvizsgálatra kijelölt személy nevét is.

A társaságnál működő Felügyelőbizottság tagjai 2017.03.01-től 2022.03.01-ig:

- Thorsten Haberkorn
- Erich Hans Rauscher
- Sári Gabriella

A vezető tisztségviselők és a FB tagjai egyéb járandóságban, valamint előleg, kölcsön folyósításában nem részesültek. A gazdasági társaság korábbi vezető tisztségviselőivel, igazgatósági, felügyelő bizottsági tagjaival szembeni nyugdíjfizetési kötelezettség nincs.

A Felügyelőbizottság ügydöntő, bizonyos kérdésekben az ügyvezetésnek be kell szerezni a felügyelőbizottság jóváhagyását. A beszámolóról a társaság legfőbb szerve a felügyelőbizottság írásbeli jelentésének birtokában dönthet. A felügyelőbizottság köteles a határozatait a jelenlévők szótöbbségével meghoznia.

2.1. AZ ANYAVÁLLALAT

A Cellcomp Kft. egyik alapítója, és 2012. februárjáig kizárólagos tulajdonosa az ebmpapst St.Georgen GmbH, amely az ebmpapst multinacionális vállalatcsoport tagja. A PAPST a kisteljesítményű ventilátorok és elektromotorok gyártásában piacvezető, számos know-how tulajdonosa. 2003 óta az ebm és a PAPST közös név alatt – ebmpapst – lépnek fel a világpiacon. Azzal, hogy e két vállalat egyesült, munkájukkal vezető pozíciót vívtak ki különféle

---

¹ Cellcomp Kft. kiegészítő melléklet

² belső forrás Cellcomp Kft.

területeken. Németországban és az egész világon megannyi dolgozó fejleszti, gyártja és hozza forgalomba a motorokat és ventilátorokat. A kitűnő minőség, a nagy szériák, valamint az egyéni vevői kívánságok professzionális teljesítése erős piaci pozícióhoz vezetett. Kiemelkedő termékei hatékonyságukkal, minimális zajszintjükkel és hosszú élettartamukkal új ipari szabványokat teremtenek. St.Georgen-ben gyártják a kis- és középteljesítményű fűvóberendezéseket és ventilátorokat, míg Mulfingen-ben a nagy teljesítményűeket, végül Landshut-ban fűtési célokra készítenek fűvóberendezéseket.

Nincs még egy versenytársuk a világon, aki ilyen gazdagon felszerelt portfóliójú légtechnikai termékeket kínálna, mint ez a három cég összességben.

1. ábra: A Cellcomp Kft. és az anyavállalat

Forrás: Cellcomp Kft. belső forrás

A vállalat DC (egyenáramú), kisebb részben AC (váltóáramú), nagyrészt külső forgórészes ventilátorait a számítástechnikai és telekommunikációs cégek (IBM, NOKIA, ERICSSON, Siemens) körében értékesíti elsősorban, de az utóbbi években egyre nagyobb teret nyer az autóiipari beszállítás (BMW, Daimler-Chrysler, Valeo).

³2.2. A CELLCOMP KFT. RÖVID TÖRTÉNETE

A Cellcomp Kft.-t 1990-ben alapította a PAPST, a CELLTEX HISZ, a BRG, és a Transelektro, de együttműködése a PAPST céggel már 1980-ra visszavezethető, ekkor kezdtek Celldömölkön bér munkában motor-állórészeket tekercselni. 1988 után indult meg a magyarországi expanzió. Ettől számolják a Cellcomp Kft. kialakulását, az 1990. május 1-ei alapítás csak formai változást jelentett az együttműködésben. A cég tevékenységi körébe elsősorban elektronikai alkatrészgyártás tartozik, melyet bér munka formájában végez a németországi ebmpapst Mulfingen és ebmpapst St. Georgen számára a legkorszerűbb technikákkal és technológiákkal.

A kft. 1993-ig a (KGST piac összeomlása miatt egyre zsugorodó) CELLTEX épületeinek egy részét bérelte, de sem az épületek mérete, sem műszaki színvonala nem felelt meg az egyre növekvő területi és technológiai igényeknek, ezért egy 2000 m²-es csarnok megépítése vált szükségessé, melyet 1995-ben egy hasonló, majd 1998-ban egy 6000 m²-es világszínvonalú épület felállítása követett. Egy része logisztikai csarnokként működött, a másik részébe pedig az áramkörgyártás került. 1999-ben a Cellcomp Kft. megvásárolta a korábban beszállítóként tevékenykedő Bakony Művek tapolcai gyártelepét. 2004-ben pedig bővítették a celldömölki logisztikai csarnokot.

2. ábra: Cellcomp Kft. Celldömölki gyáregység

Forrás: Cellcomp Kft. belső forrás

A meglévő üzemcsarnokok korszerűsítése már megfelelő összhangot teremtett az új és régi gyáregységek között, így lehetővé vált a megfelelő gyártástechnológiai és logisztikai rendszer

---

³ belső forrás Cellcomp Kft.

kialakítása, melyek jellemzői a rövid anyagszállítási útvonalak, a köztes raktározás csökkentése, illetve kiküszöbölése.

A különböző részlegek Magyarországra történő folyamatos áttelepítésével dinamikusan emelkedett a kft. dolgozói létszáma, tehát a Cellcomp Kft. 1990-től hosszú időszakon keresztül folyamatos fejlődést valósított meg.

A cég folyamatosan bekapcsolódott a PAPST információs rendszerébe – műholdas On-line kapcsolat a gyárak között, részvétel német szemináriumokon, kölcsönös auditokon – így a magyar szakemberek bonyolult, egyedi problémák megoldására is képesek.

A termelészervezést és a kapcsolattartást németországi partnereikkel, a kiépített közvetlen műholdas kommunikációs, a számítástechnikai rendszer, illetve a vállalatirányítási rendszerek segítik.

A Kft. minőségpolitikáját a német tulajdonosok elvárásai alakítják. A Cellcomp Kft. 1996 óta a DIN ISO 9002-es szabványt alkalmazta, mint minőségirányítási rendszert, melyet a DQS (Deutsche Gesellschaft zur Zertifizierung von Managementsystemen GmbH) tanúsít. Egészen 2001-ig minden évben, mint önálló szervezetet minősítették a Cellcomp Kft.-t. A szabvány (ISO 9000/1994) avulása miatt kénytelen volt áttérni vagy az ISO 9001/2000-re, vagy az ISO/TS 16949-re. A döntés értelmében 2002-től a Kft-t mint a PAPST egyik gyárát tekintik a tulajdonosok, azaz a minőségirányítás önállóságát feladva, azt az anyacég rendszeréhez kell illeszteni, és ezzel együtt alkalmazni annak tartalmi és formai előírásait. Jelentős a cég életében 2003. júniusa, amikor megszerezte a tanúsítást az ISO TS 16949:2002 rendszer bevezetéséről. A Kft. minőségbiztosítási rendszerét, folyamatainak megbízhatóságát közvetlenül a vevők is ellenőrzik beszállítói auditok (pl.: BMW, MERCEDES, VALEO, IBM, NOKIA, ERICSSON) útján. Nagy hangsúlyt kell fordítani a reklamációk feldolgozásának gyorsaságára, a vevőkkel való kapcsolattartásra.

A Cellcomp Kft. szervezeti felépítése lineáris, az ebmpapst mintájára költséghelyeket (Kostenstelle = Kst) határoz meg, ezeket szegmensekbe csoportosítja. A szegmensek élén egy-egy vezető áll, akiket munkaelőkészítők, minőségbiztosítók, logisztikusok, gyártáskoordinátorok segítik. A költséghelyek csoportosításánál főképpen a gyártmányok hasonlósága (pl. DC ventilátor), kisebb részt a gyártóterületek adta lehetőségek (ILM, Sensor) játszottak szerepet.

4.2.3. A VÁLLALATRA, MINT KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁGRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK, KFT. JELLEMZŐI, ALAKÍTÁSÁNAK FELTÉTELEI

A gazdasági társaságokról szóló IV. törvény helyett 2014. március 15.-étől a 2013. évi V. törvény a Polgári törvénykönyvről, valamint a Ctv. (2006. évi V. törvény) egyes törvényei szabályozzák a gazdasági társaságok működésének feltételeit.

A társaságot korlátolt felelősségű társaság formájában alapították. „A korlátolt felelősségű társaság (kft.) olyan gazdasági társaság, amely előre meghatározott összegű törzsbetétekből álló törzstőkével alakul, és amelynél a tag kötelezettsége a társasággal szemben törzsbetéteinek szolgáltatására és a társasági szerződésben megállapított egyéb vagyoni értékű szolgáltatásra terjed ki.”⁵ Ez talán a tőkeerős gazdasági vállalkozások legegyszerűbb formája.

2013. évi V. törvény a Polgári törvénykönyvről szabályozása szerint egy korlátolt felelősségű társaságot minimum 3 000 000 Ft törzstőkével lehet alapítani.⁶ Ez az érték az előző, vagyis a gazdasági társaságokról szóló IV. törvényben 500.000 Ft volt. Az új szabályok szerint 2014. március 15-től már csak a megemelt összeggel lehet új kft.-t alapítani, míg a régieknek, a hatályba lépéstől számítva két évük van a tőke felemelésre. Ha egy kft. nem kíván törzstőkét emelni, akkor átalakulhat bt.-vé, vagy pedig kkt.-vé. Könnyítés ugyanakkor a kft. alapításánál az, hogy nem kötelező befizetni egészében a törzsbetéteket. A tagok a társasági szerződésben rendelkezhetnek arról, hogy a törzsbetéteket mekkora hányadát kötelező pénzben letenni, és a többit az éves nyereségekből töltik fel. A feltöltésre azonban csak 3 év áll rendelkezésre.

A Kft.-k legfőbb szerve a taggyűlés, amelyet évente legalább egyszer össze kell hívni. A Kft. évente tart egy taggyűlést, ahol értékelik az előző üzleti évet, elfogadják a mérleget, döntenek a nyereség elosztásáról, jóváhagyják a következő évi tervet és döntenek az egyéb vitás kérdésekről.

A társasági szerződés tisztségviselője az ügyvezető, aki csak természetes személy lehet. A társaságnak több ügyvezetője is lehet. Amennyiben a társaságnak több ügyvezetője van, úgy jogosultak önállóan az ügyvezetés körében eljárni, úgy, hogy bármelyikük a másik ügyvezető tervezett, vagy már megtett intézkedése ellen tiltakozhat. Ekkora a tiltakozást a taggyűlés elbírálja, majd a taggyűlés döntéséig a tervezett intézkedés nem hajtható végre. 13 Feladatát tagként és alkalmazottként egyaránt elláthatja. Az ügyvezető feladata a cégbírósági bejegyzés

---

⁴ Horváth Diána: *A Cellcomp Kft. gazdálkodásának elemzése a vagyoni, pénzügyi, jövedelmezőségi helyzet vizsgálatával az éves beszámoló alapján [online szakdolgozat]. Pannon Egyetem, 2014.*

⁵ 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről, 3:159. §

⁶ 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről, 3:161. § 4.

elindítása, az üzleti könyvek vezetése, a mérleg elkészítése, a közgyűlés összehívása, az egyes taggyűlési határozatok bemutatása a cégbíróságnál.

A Cellcomp Kft. ügyvezető igazgatója Ambrus László, aki egyrészt képviseli a társaságot, másrészt ellátja annak a vezetését.

3. A SZÁMVITEL ÉS AZ ADÓZÁS KAPCSOLATA

Egy vállalkozás életében elengedhetetlen a jelenlegi jogszabályi rendelkezések maradéktalan betartásának érdekében, hogy a számviteli törvénynek az adózásrendjéről szóló törvénynek, valamint az egyes adókról szóló törvénynek az összefüggéseit ismerje és átültesse a gyakorlatba.

3.1. A SZÁMVITEL TÖRTÉNETE, KIALAKULÁSA

⁷A számvitel a gazdaság fejlődésével párhuzamosan fejlődött. Kezdetben a vagyontárgyak nyilvántartását jelentette, amely még csak mennyiségi és minőségi információkat tartalmazott, értékbeni kimutatás és összesítés még nem történt. A XIII-XIV. században a kereskedőházak a fontosabb műveletekről már rendszeres számlákat vezettek, a vagyonváltozást, az üzletbe fektetett tőkét és a hasznot is kimutatták. Nagy lépés volt a számvitel fejlődésének történetében a XVI-XVIII. században az ipari termelővállalatok kialakulása. Az ipari üzemekben egyre nagyobb igény volt a termelés költségeinek mérésére, jövedelmüket ugyanis erősen befolyásolta, hogy mennyiért voltak képesek előállítani termékeiket és szolgáltatásaikat. A XX. század elején kialakították az üzemi könyvvitelt, amelynek legfontosabb feladata a termelés folyamatának megfigyelése és megfigyelések számszerű leképezése volt. Schmalenbach 1927-ben tette közzé azt a számlakeretét, amely a forgalmi könyvelés (pénzmozgások) mellett az üzemi könyvelést (költségszámítás) is magában foglalta és ezzel eljutott a ma is alkalmazott négy számlasoros számviteli rendszerhez.

⁸A számvitel a társadalom gazdasági fejlődésének egy bizonyos fokán keletkezett. Keletkezése és fejlődése szorosan függ a létező gazdasági feltételektől. Kapcsolatban volt a magántulajdonosok létezésével, akik termelő, kereskedelmi vagy más gazdasági tevékenységet végeztek, csereviszonyok létezésével, a pénzeszközök használatával, mint általános

---

⁷ Oktatási Hivatal: A számvitel kialakulása [online]. Megjelent: Sulinet weboldal [megtekintve 2022.04.06.]

⁸ Ismeretlen Szerző: 1.2. A számvitel meghatározása 10. oldal [online forrás]. MIDRA-Miskolci Egyetem Digitális Raktár és Adattár [megtekintés: 2022.04.10.]

értékmérővel, és a hitel létezésével. A számvitel tehát közvetlen kapcsolatban áll a vállalkozással. Ez azt jelenti, hogy a számvitel tárgya és az információs módszerek megállapítása egy pontosan meghatározott gazdasági egység viszonyához kapcsolódik, melynek tevékenysége a számvitelben képeződik le és e tevékenység, eredményei a számvitelből állapíthatók meg.

A számvitel, azért tudta és tudja teljesíteni a feladatokat, mert önmagában zárt és belsőleg rendezett információs rendszert képvisel, amely pénzegységben kifejezettinformációkat nyújt a vállalat gazdasági tevékenységéről és e tevékenység eredményéről. A számvitel tulajdonképpen a tájékoztatásnak, publicitásnak egyfajta sajátos eszköze. A vállalkozói tevékenységet megfigyeli, megméri, dokumentálja. A vállalkozói tevékenység pedig a gazdasági események sokaságából áll össze. A számvitel specifikus gazdasági tudományág. Különlegessége és helyettesíthetlensége (nélkülözhetlensége) abban rejlik, hogy képes rendszerezetten, folyamatosan, teljesen és komplexen a gazdasági egység gazdasági tevékenysége értékbeni és pénzügyi folyamatát kvantitatív módon kifejezni.

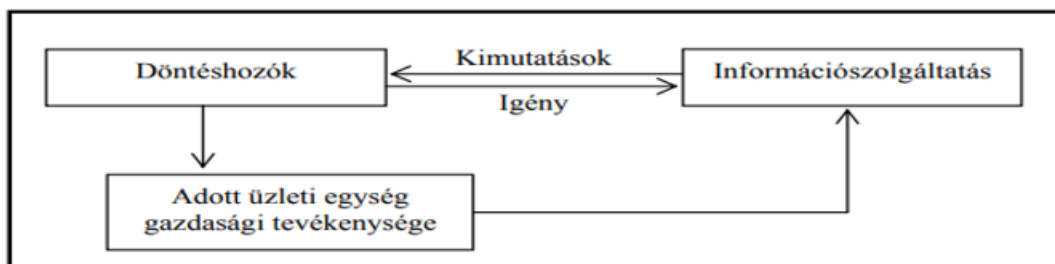
A számvitel egy szolgáltatás, amely a vállalatvezetőknek, az adófizetőknek, az igazgatónak, és bárki másnak olyan pénzügyi információkat nyújt, amely szükséges ahhoz, hogy információval jól alátámasztott döntést hozzanak. A számvitel egy információs rendszer, ami méri, feldolgozza és közli a pénzügyiinformációkat egy adott gazdasági egységről. A számvitel az a folyamat, amit arra használnak, hogy mérjen és közöljön különböző felhasználóknak releváns pénzügyi információkat egy szervezet vagy egy egység gazdasági tevékenységére vonatkozóan

A fenti definíciók közös elemei rámutatnak a számvitel tartalmára, céljára

- A számviteli tevékenység tulajdonképpen információszoolgáltatás. Az információszoolgáltatás a definícióban részletezésre is kerül (mérés, azonosítás stb.). A számvitel témakörébe a gazdasági információk tartoznak.
- Az információszoolgáltatás tárgyára vonatkozóan kihangsúlyozásra kerül egy adott üzleti egység gazdasági tevékenysége.
- A számviteli tevékenység célja a vállalatot érintő gazdasági döntéseket hozó belsőfelhasználók kiszolgálása.
- A számvitel a tájékoztatásnak, publicitásnak egyfajta eszköze a külső felhasználók és a döntéseket hozók részére.

A számviteli tevékenység tartalma és célja közötti összefüggéseket a 3. ábra szemlélteti.

3. ábra: A számviteli tevékenység tartalma és célja közötti összefüggések

Forrás: [http://midra.uni-](http://midra.uni-miskolc.hu/JaDoX_Portlets/documents/document_5762_section_989.pdf)

[miskolc.hu/JaDoX_Portlets/documents/document_5762_section_989.pdf](http://midra.uni-miskolc.hu/JaDoX_Portlets/documents/document_5762_section_989.pdf) alapján

A számvitel tehát pénzügyi gazdasági információkat nyújt egy adott üzleti tevékenységről a különböző felhasználók részére. A felhasználók a számvitel által rendelkezésre bocsátott információkat a döntéshozataluk során hasznosítják.

A számvitel elsősorban **vállalati tudományág**, mint a vállalati irányítás eszköze jött létre és fejlődött ki. Ez az alapirányzat azonban nincs ellentétben azzal, hogy a számvitel által nyújtott információkat ágazati, nemzeti és nemzetközi körökben is felhasználják.

3.2. AZ ADÓZÁS TÖRTÉNETE, KIALAKULÁSA

⁹Az adózás története majdnem egyidős az emberiség történetével. Amióta létezik az, hogy emberek nagyobb csoportjai együtt, közösségben élnek, és valamiféle társadalmi szervezetet alkotnak, azóta vannak közös szükségletek is. Ilyen közös szükséglet volt az ősközösségi társadalomban a varázsló, a törzsfőnök működésének, az idősök, életfeltételeinek biztosítása, a mai társadalmi viszonyok között az oktatás, az egészségügy, a nyugdíjrendszer, az úthálózat, a közrend, a közbiztonság és a honvédelem, a katasztrófavédelem, a közigazgatás stb. biztosítása.

Azt, hogy az egyes korokban miként értelmezték a társadalom közös szükségleteit eltérő volt, miként a szükségleteket meghatározók köre is, de abban azonosak voltak e rendszerek, hogy a szükségletek fedezetét adókkal teremtették elő. Általában úgy magyarázták ezt, hogy a társadalom vezetői az erőt és a biztonságot képviselik (egyedül vagy szolgálkon keresztül), a biztonságot a csoportok védelemre szoruló tagjai szolgálataikkal, az általuk megtermelt anyagi javak egy részének átengedésével fizetik vagy váltják meg. Az adókat (ritkábban) önkéntesen felajánlották vagy erővel (erőszakkal) szedték be. Az adózók egyes esetekben a közösség, a

⁹ Juhász István: Az adózás története [online]. [1. oldal]. [megtekintve: 2022. 04. 10.]

csoport tagjai voltak, de nem ritkán a csoporton kívülről szedték az adókat. Ennek leggyakoribb példái a rablóhadjáratok, a hódító háborúk (erre még a XX. században is van példa) voltak, de ilyenek tekinthetők a vámok is, sőt a társadalom egyes rétegeinek oly módon történő adóztatása is, amikor a bevételekből fedezett szolgáltatásokból lényegében kizárták e rétegeket (rabszolgák, jobbágyok, páriák). Az adók megjelenési formájukat tekintve lehetnek természetbeniek (termény, termék, szolgáltatás vagy munkavégzés), de a modern adórendszerekben a pénzben történő megfizetés, lerovás az általános.

¹⁰Az őskortól egészen a 20. századig főszabályként a központosított adómegállapítás érvényesült, amely szerint az állam vagy annak valamilyen szervezete központilag állapította meg az egyes személyek által fizetendő adót. A feudális állami berendezkedésben a rendeknek volt adómegajánlási joga, azaz az uralkodó abban az esetben vehetett ki adót, ha ezt a nemzetgyűlés megszavazta. A rendek ezen jogosultsága – eltekintve II. József abszolutisztikus kísérleteitől – egészen a polgári állami berendezkedésig megmaradt. Így Magyarországon a polgári állami berendezkedés hívta életre az adóhatósági szakapparátust, amely számára jelentős kapacitáselvonást jelentett az a kötelezettség, hogy hivatalból kellett az adókötelezettségeket megállapítani. Ennek következtében pedig az adóhatósági szakapparátusnak az adóelkerülések, adókijátszások feltárására, az adózói magatartások ellenőrzésére kevesebb kapacitás állt rendelkezésre. A 20. század végén, 21. század elején az adómegállapítás tekintetében jelentős változás következett be, hiszen az adóhatósági adómegállapítással szemben főszabályként az adózók állapítják meg adófizetési kötelezettségüket és annak összegét is. Ennek a változásnak a következménye a feltételes adómegállapítás jogintézményének elterjedése és önálló aktussá válása, hiszen egy-egy bonyolult megítélésű ügylet, gazdasági szervezetek átalakulása, új banki termék bevezetése, biztosítási szerződések tekintetében az adófizetési kötelezettség megállapítása az adózó számára a szerteágazó, évente változó adójogszabályi környezetben nehezen teljesíthető. A feltételes adómegállapítás keretében azonban az adózók olyan közigazgatási hatósági határozat címzettjeivé válnak, amelyben az adópolitikáért felelős miniszter maga állapítja meg az adófizetési kötelezettséget, és ez a döntés az adóhatóságot is kötelezi akár egy esetleges ellenőrzési eljárás során.

---

¹⁰ Szabó Ildikó: *Az adómegállapítás jogtörténeti kialakulása és fejlődése [online], Magyar Közigazgatás, 2017/1,32-55. Tanulmány, [megtekintés: 2022. 04. 10.]*

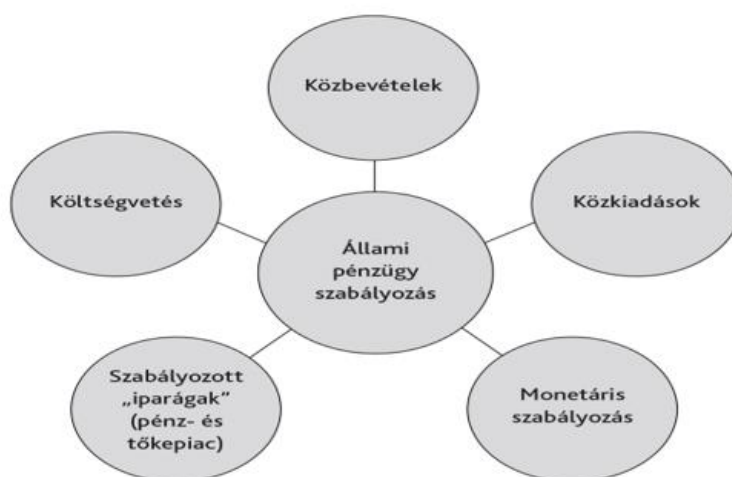
11 Az állami bevételek rendszere:

Az állam bevételei között megkülönböztetünk közjogi bevételeket és magánjogi bevételeket, azaz az államot, mint magánjogi jogalanyt megillető bevételeket.

A közjogi bevételek közé tartoznak:

- az adók,
- a vámok,
- az illetékek,
- a díjak,
- a járulékok és hozzájárulások.

4. ábra: A pénzügyi szabályozás elemei

Forrás: Halász Zsolt, Szabó Ildikó, Varga Erzsébet: Adótan és adóeljárás című könyve alapján

Az **adók** az állam legfontosabb bevételi forrását jelentik. Általában vagy áruk és szolgáltatások forgalmához (forgalmi adók), vagy valamilyen jövedelemszerzéshez (jövedelemadók), vagy pedig vagyonhoz (vagyonadók) kapcsolódnak.

A **vámok** a forgalmi adókkal mutatnak rokonságot, mivel szintén az áruk forgalmához, mégpedig a vámhatáron keresztül lebonyolódó forgalmához kapcsolódnak. Elvileg lehetséges, hogy mind az export-, mind az importforgalomhoz kapcsolódjanak, a jelenlegi nemzetközi gyakorlat szerint azonban manapság leginkább az importforgalmat terhelik. Az EU külső vámhatárán beszedett vámok az uniós költségvetés bevételeivel, az EU költségvetés saját forrásainak részét képezik.

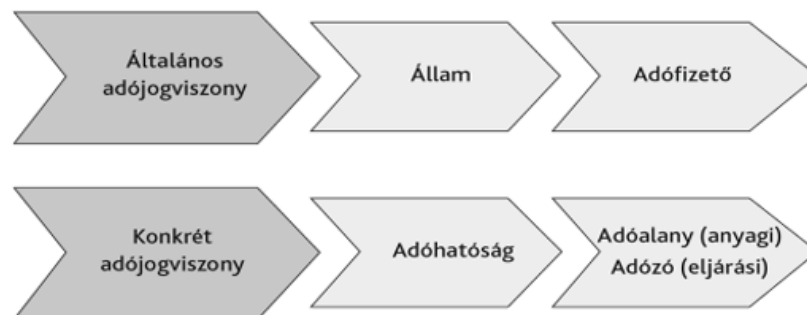
¹¹ Halász Zsolt, Szabó Ildikó, Varga Erzsébet: Adótan és adóeljárás [online], 2021. Budapest: Wolters Kluwer Hungary Kft. 2021. Akadémiai Kiadó, 2021. ISBN: 978 963 295 997 9

Az **illetékek** állami szervek (közigazgatási szervek és bíróságok) eljárásához, illetve ingyenes vagy visszerhes vagyonszerzéshez kapcsolódnak. Az illetékfizetés ennek megfelelően – szemben az adókkal – nem rendszeres fizetési kötelezettség. Az eljárási illetékfizetési kötelezettség magához az eljáráshoz, és nem annak eredményéhez kapcsolódik. Az eljárás tárgyának értéke egyes esetekben igen, más esetekben egyáltalán nem befolyásolja a fizetendő illeték mértékét. A vagyonszerzési illetékek lényegében a vagyonszerzéshez kapcsolódó eseti jellegű vagyonadónak tekinthetők. Valamennyi illetékre jellemző, hogy megfizetésük nem az érintett vagy eljáró hatóság működésének közvetlen finanszírozását szolgálja.

Az adójogviszonyok:

Az adóztatás az állam és az adófizetők között fennálló viszony, ahol az állam, mint szuverén adóztató közhatalom, egyfajta kötelező vagyoni szolgáltatást ír elő az adófizetők számára. Hogy ennek keretében pontosan mit kell teljesíteniük az adófizetőknek, az a konkrét adóviszonyban/szabályozásban derül ki. Az adófizető lehet természetes személy, jogi személy, és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet is. Az adóztatás általánosságából ered, hogy kiterjed az állami tulajdonban lévő gazdasági társaságokra, szervezetekre, illetve azokra a magánszemélyekre is, akik valamilyen állami szervvel, intézménnyel állnak valamilyen jogviszonyban – például munkaviszonyban –, és ez alapján őket adókötelezettség terheli. Ha általában beszélünk az adóztatásról, akkor az adóviszony egyik oldalán az állam, a másik oldalán pedig az adófizetők állnak. A konkrét adóviszonyokban az államot az adóhatóság [a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) vagy a helyi önkormányzat jegyzője] képviseli és vele szemben az adóalanyok, illetve az adózók állnak.

5. ábra: Az adójogviszonyok alapjai

Forrás: Dr. Halász Zsolt, dr. Szabó Ildikó, dr. Varga Erzsébet adótan és adóeljárás című könyve alapján

3.3. A VÁLLALKOZÁS SZÁMVITELI POLITIKÁJÁNAK BEMUTATÁSA¹²

A számviteli politika nem más, mint a számviteli törvény végrehajtásához az adott gazdálkodónál szükséges módszerek, eszközök, sajátos szabályok, előírások összessége. A vállalatoknál megbízható és valós képet mutató beszámolót kell összeállítani és ehhez a számviteli törvény önmagában nem elegendő. A számviteli törvény sok kérdésben választási lehetőséget ad a gazdálkodóknak abban, hogy hogyan kíván eleget tenni a törvényi előírás követelményeinek.

A számviteli politika keretében kell elkészíteni:

1. Az eszközök és források leltározási és leltárkészítési szabályzatát
2. Az eszközök és források értékelési szabályzatát
3. Az önköltségszámítás rendjére vonatkozó belső szabályzatot
4. A pénzkezelési szabályzatot

A számviteli politika kialakítása során a társaság vezetőinek többek között az alábbi fontos kérdésekben kell dönteniük:

• ***Beszámoló elkészítés és letétbehelyezés ütemezése***

A számviteli törvény hatálya alá tartozó vállalkozónak az elkészült és jóváhagyott éves beszámolót, egyszerűsített éves beszámolót, az adózott eredmény felhasználására vonatkozó határozatot a könyvvizsgálói záradékkal együtt az üzleti év utolsó fordulónapját követő 5. hó utolsó napjáig letétbe kell helyezni a cégbíróságon. (Az összevont éves beszámolót az üzleti év utolsó fordulónapját követő 6. hó utolsó napjáig, forintról devizára vagy fordítva való áttéréskor az áttéréskor készített beszámolót az üzleti év utolsó fordulónapját követő 5. hó utolsó napjáig kell szintén letétbe helyezni.)

A vállalkozás 2001. évben az üzleti év időtartama megegyezik a naptári évvel. A mérleg fordulónapja az üzleti és december 31. napja. Azonban 2002. évtől az üzleti év a naptári évtől eltér, mivel a külföldi anyavállalat konszolidálásba bevont leányvállalataként, a külföldi anyavállalattal azonos időpont alkalmazása indokolt. Az üzleti év időtartama 12 naptári hónap, április hónap első napjától március hónap utolsó napjáig tart. A mérleg fordulónapja március 31. A társaság éves beszámolót és üzleti jelentést készít.

2002. évtől a mérlegkészítés időpontja az üzleti év mérlegfordulónapját követő második hónap utolsó napja, esetünkben az üzleti év május 31. napja

---

¹² Számviteli politika Cellcomp Kft.

• *Könyvvezetés módja*

A Cellcomp Kft. a számviteli törvény előírásainak megfelelően a kettős könyvvitel szabályai szerint vezeti könyveit. A költségeket elsődlegesen az 5. Költségnemek számlaosztályban könyvelik. Az egyes témák (termékcsoportok) értékeléséhez használják a költséghelyes elszámolást, a német tulajdonos számozásának, valamint saját belső telephelyes megkülönböztetésüknek megfelelően négy számjegyű formában. (pl. C300 – központ általános ktg.)

• *A mérleg választott formájának megállapítása, további tagolása mennyiben szükséges*

A mérleget a számviteli törvény 1. sz. melléklet „A” változata szerint készíti el, a két oldal (eszközök, források) automatikus egyezőség ellenőrzésével, amely az eszközöket fordított likviditási sorrendben, a forrásokat fordított lejáratú sorrendben mutatja be. Mérleg és eredménykimutatás formájának változása. A beszámoló részét képező mérleg és eredménykimutatás formája is megváltozott 2016. – tól. A” **mértékadó befolyás**” hazai megfelelőjeként került meghatározásra a számviteli törvényben a” **jelentős tulajdoni részesedés**” {Szt 3.§ (2) 9}. Ehhez kapcsolódóan külön be kell mutatni az ehhez kapcsolódó mérleg sorokat a beszámolóban, illetve az eredmény-kimutatásban. Ez érinti a részesedéseket, kölcsönöket, követeléseket.

Új mérleg sorok a beszámolóban:

- A befektetett pénzügyi eszközök között a kapcsolt vállalkozásokkal kapcsolatos sorok után kell kimutatni a” **Tartós jelentős tulajdoni részesedés**” -t és „, Tartósan adott kölcsön jelentős tulajdoni részesedési viszonyban álló vállalkozásban”. {Szt. 27.§ (3a) (3b)}
- A forgóeszközök között a követelések kiegészítésre is sor került” Követelések **jelentős tulajdoni részesedési viszonyban levő vállalkozással szemben**” {Szt 29.§ (3a)} és az értékpapírok mérleg tétel is bővült” **Jelentős tulajdoni részesedés** „sorokkal. {Szt.30.§ (2a)}

A mérleg, a számviteli törvény szerinti tagoláson túl tovább nem részletezett, az arab számmal jelzett tételeket egy-egy csoporton belül nem vonják össze, mint ahogy azokat az arab számmal jelzett sorokat sem hagyják el, amelyeknél adat sem a tárgyévben, sem az előző évben nem szerepel.

• **Az eredmény-kimutatás választott formájának megállapítása, további tagolása amennyibe szükséges**

Az üzemi (üzleti) tevékenység eredményét az üzleti évben elszámolt értékesítés nettó árbevételének, az eszközök között állományba vett saját teljesítmények értékének, az egyéb

bevételeknek, valamint az üzleti évben elszámolt anyagjellegű ráfordítások, személyi jellegű ráfordítások, értékcsökkenési leírás és egyéb ráfordítások együttes összegének különbözeteként (összköltség eljárással) állapítják meg.

A Kft. az eredménykimutatást a számviteli törvény 2. sz. melléklet „A” változata szerint készíti el, az un. lépcsőzetes elrendezéssel. Az eredménykimutatás legfontosabb változása, hogy megszűnik a mérleg szerinti eredmény, az adózott eredmény kategóriánál véget ér a kimutatás. Ebből következik, hogy a nyereségfelosztás rendszere is megváltozik, és az adózott eredmény kerül a saját tőkébe. {Szt.70.§ (1), (2) 2,4,5 Mellékletek}

Az eredménykimutatásban bekövetkezett változások:

(1) Az eredménykimutatás fontos változása, hogy megszűnnek a rendkívüli bevételek és ráfordítások 2016 évtől. Eddigi rendkívüli bevételek egyéb bevételek közé kerülnek

(2) A korábban ide tartozó gazdasági eseményeket 2016. évtől kezdődően az eredménykimutatásban már nem rendkívüli bevételként és rendkívüli ráfordításként kell bemutatni, hanem egyrészt egyéb bevételek, illetve egyéb ráfordításként kerülnek a nyilvántartásokba, másrészt jellegüknek megfelelően részesedésekből származó egyéb bevételek, illetve részesedésekből származó egyéb ráfordítások lesznek.

(3) Ezek mellett befektetett pénzügyi eszközökből származó bevételek és befektetett pénzügyi eszközökből származó ráfordítások is megjelennek a pénzügyi műveletek egyéb bevételei és pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai eredménykimutatási sorokon kívül.

(4) Fontos megjegyezni, hogy 2016-tól az azonos gazdasági eseményeknél nem a bruttó elszámolás elve érvényesül, hanem a nettó elv lesz az alkalmazandó. Az adott gazdasági eseménynél az összevont egyenleget kell nyilvántartani a könyvekben, ami azt jelenti, ha az adott gazdasági esemény veszteséget okozott, akkor a ráfordítások között, ha gazdasági esemény nyereséget okozott, akkor a bevételek között kell elszámolni.

A vállalat az eredménykimutatást, a számviteli törvény szerinti tagoláson túl tovább nem részletezi, az arab számmal jelzett tételeket egy-egy csoporton belül nem vonja össze, mint ahogy azokat az arab számmal jelzett sorokat sem hagyja el, amelyeknél adat sem a tárgyévben, sem az előző évben nem szerepel.

• Céltartalék képzés

A céltartalék képzés alapvető célja az adott évi eredmény megbízható reális kimutatása. Céltartalékot kell képezni a szükséges mértékben az adózás előtti eredmény terhére, azokra a múltbeli, illetve a folyamatban lévő ügyletekből, szerződésekből származó, harmadik felekkel szembeni fizetési kötelezettségekre, amelyek a mérlegfordulónapon valószínűleg vagy bizonyosan fennállnak, de összegük vagy esedékességük időpontja még bizonytalan, és

amelyekre a vállalkozó a szükséges fedezetet más módon nem biztosította. Céltartalék képezhető a szükséges mértékben - a valós eredmény megállapítása érdekében és az adózás előtti eredmény terhére - az olyan várható, jelentős és időszakonként ismétlődő jövőbeni költségekre, melyekről a mérlegfordulónapon feltételezhető vagy bizonyos, hogy a jövőben felmerülnek, de összegük vagy felmerülésük időpontja még bizonytalan, és nem sorolhatók a passzív időbeli elhatárolások közé.

A képzett céltartalékot, illetve felhasználásának összegét jogcímek szerinti részletezésben be kell mutatni. Ha az egyes jogcímek szerint képzett céltartalék összege az előző évi összegtől lényegesen eltér, akkor azt indokolni kell.

A vállalkozás az adózás előtti eredmény terhére a törvényben előírtaknak megfelelően céltartalékot képez:

- Az egy éven belül várható kötelezettségekre (garanciális kötelezettség, kezességvállalás, opciós ügyletek, garanciavállalás, nem valódi penziós ügyletek, váltókezesi kötelezettség, le nem zárt peres ügyekkel kapcsolatos várható kötelezettség, korengedményes nyugdíjazás, végkielégítés, törzsgárda kifizetés, ki nem vett szabadságok, határidős ügyletekből következő fizetési kötelezettség stb.)
- A nem realizált, de elhatárolt árfolyamveszteségekre (ha elhatárolás történt)

A gazdasági év során a felhasznált céltartalék feloldásra kerülnek, év végén a következő évi várható kötelezettségekre a folytonosság elvének megfelelően, ugyanazon módszerrel képezik meg a következő évi céltartalékot.

• *Értékhelyesbítés, értékelési tartalék*

Amennyiben a tevékenységét tartósan szolgáló vagyoni értékű jog, szellemi termék, tárgyi eszköz, tulajdoni részesedést jelentő befektetés piaci értéke jelentősen meghaladja az adott eszköznek a könyv szerinti értékét, a piaci érték és a könyv szerinti érték közötti különbséget az eszközök között "Értékhelyesbítés"-ként, a saját tőkén belül "Értékelési tartalék"-ként mutatják ki. A könyvekben az értékhelyesbítés összegét és annak változásait egyedi eszközönként elkülönítetten tartják nyilván. Az értékhelyesbítések megállapításának, elszámolásának szabályszerűségét független könyvvizsgálóval felülvizsgáltatják.

• *Az eszközök besorolása*

Amennyiben az eszközök használata, rendeltetése megváltozik, mert az eszköz a tevékenységet, a működést tartósan már nem szolgálja vagy fordítva, akkor azok besorolását meg kell változtatni; a befektetett eszközt át kell sorolni a forgóeszközök közé vagy fordítva.

• *Amortizációs politika*

A terv szerinti értékcsökkenés elszámolásánál a hasznos élettartam végén várható maradványértékkel csökkentett bekerülési értékből kell kiindulni.

Hasznos élettartam: az az időszak, amely alatt az amortizálható eszközt a gazdálkodó időarányosan vagy teljesítményarányosan az eredmény terhére elszámolja.

Maradványérték: a rendeltetésszerű használatbavétel, az üzembe helyezés időpontjában - a rendelkezésre álló információk alapján, a hasznos élettartam függvényében - az eszköz meghatározott, a hasznos élettartam végén várhatóan realizálható értéke. Nulla lehet a maradványérték, ha annak értéke valószínűsíthetően nem jelentős.

Maradványérték nagysága:

Az eszköz maradványértékét – az egyedi értékelés elve alapján – a hasznos élettartam végére számított eszköz, üzembe helyezésének időpontjában fellelhető hasonló korú eszköz piaci értéke alapján határozzák meg.

Ha az eszköznek a hasznos élettartam végén várhatóan realizált értéke nem jelentős, akkor a maradványértéket nullának tekintik.

Nem jelentős a maradványérték, ha annak értéke a beszerzési érték 10 %-át, vagy ha az kevesebb mint 100 e Ft. Nem jelentős akkor sem, ha az eszköz csak eredeti rendeltetésétől megfosztva (szétszedve), vagy hulladékként értékesíthető, továbbá, ha az eszköz várhatóan nem lesz értékesíthető.

Szoftverek és számítástechnikai eszközök esetében a maradványérték minden esetben nulla forint.

Maradványértékkel csak a személygépkocsik esetében számolnak. Itt a hasznos élettartam öt év, a maradványérték a bekerülési érték 30 %-a.

Alkalmazott leírási módszer:

A) Az évenként elszámolandó értékcsökkenésnek a bekerülési értékhez (bruttó értékhez) viszonyított arányát, az egyedi eszköz várható használata, ebből adódó élettartama, fizikai elhasználódása és erkölcsi avulása, az adott vállalkozási tevékenységre jellemző körülmények figyelembevételével kell megtervezni, és azokat a nyilvántartásokon történő rögzítést követően a rendeltetésszerű használatbavételtől, az üzembe helyezéstől kell alkalmazni.

Eszközcsoportonként és egyedi értékelés alapján az alábbi szempontok követendők a hasznos élettartam meghatározásánál:

- épületek (szerkezeti megoldástól függően) 25-50 év,
- építmények, közművek stb. 10-20 év,
- műszaki gépek, berendezések, felszerelések 7 év,

- számítástechnikai gépek, berendezések   3 év,
- járművek gyorsított elszámolással   3 év, + 30% maradványérték.

Értékcsökkenés elszámolása:

Értékcsökkenést az üzembe helyezés napjától, kivezetéskor pedig a kivezetés napjáig számolják el, havi gyakorisággal. A 200 ezer forint egyedi beszerzési, előállítási érték alatti tárgyi eszközök beszerzési vagy előállítási költségét a használatbavételkor értékcsökkenési leírásként egy összegben elszámolják.

• *A valuta-és devizatételek értékelése*

A valutakészlet, a devizaszámlán lévő deviza, a külföldi pénzürtékre szóló követelés, befektetett pénzügyi eszköz, értékpapír (együtt: külföldi pénzürtékre szóló eszköz), illetve kötelezettség forintértékének meghatározásakor sajátos értékelési módszert alkalmaznak az alábbiak szerint:

Az MNB által meghirdetett devizaárfolyamon kell forintra átszámítani a következő kivétellel:

- azon szállítói számlák esetében, ahol a partner szállító nem az MNB által meghirdetett árfolyamot alkalmazza, a szállítói számlán szereplő árfolyammal történik a forintra való átszámítás, ezen szállítók év végi nyitott számlái esetében az év végi átértékelést nem végzik el.
- Az export bér munka meghatározó jellege, valamint a tulajdonosi devizahitel export beszámítással történő törlesztéséből következően ez a módszer felel meg a megbízható és valós összkép követelményének.

4. A VÁLLALKOZÁS SZÁMVITELI RENDSZERÉNEK BEMUTATÁSA, MŰKÖDÉSE

¹³A vállalkozások vezetéséhez, irányításához, a vezetői döntésekhez a vezetés minden szintjén információk szükségesek. A vállalkozás tevékenységének tervezéséhez, szervezéséhez, ellenőrzéséhez nélkülözhetetlen a megfelelő információbázis kialakítása.

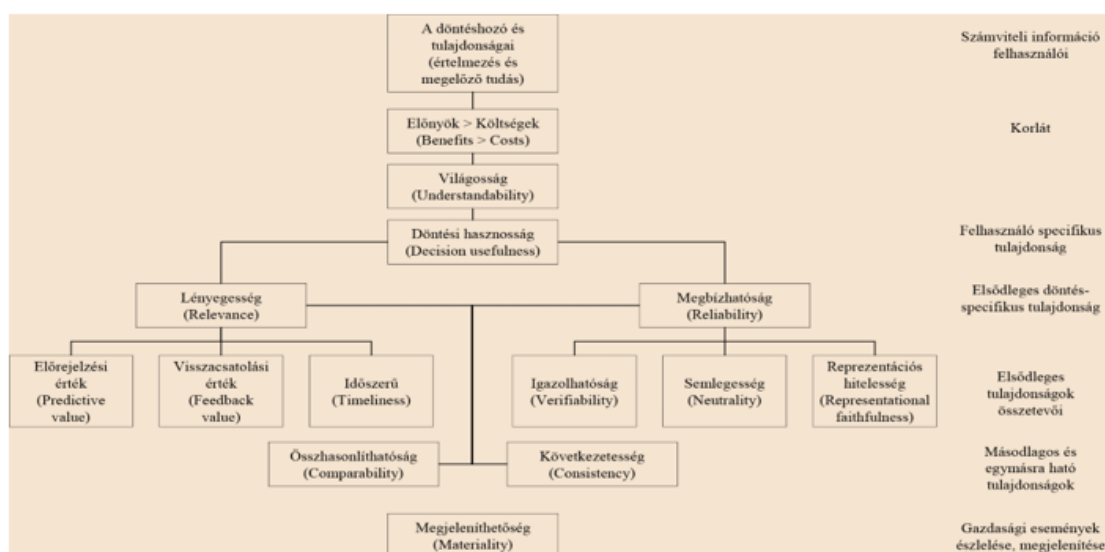
¹³Szőts Tihamér: Számviteli alapismeretek [online], Pénzügy Sziget honlapja, [megtekintve: 2022.04.13.]

4.1. A SZÁMVITELI INFORMÁCIÓS RENDSZER SZEREPE, FELADATA EGY VÁLLALKOZÁS VEZETÉSÉBEN

¹⁴Kialakítása során figyelemmel kell lenni a számviteli munka szintjére is, vagyis arra, hogy a gazdasági eseményektől hogyan jutunk el a beszámoló összeállításáig. Gazdasági esemény-bizonylat-alapnyilvántartás-analitikus nyilvántartás-főkönyvi könyvelés-beszámoló.

¹⁵A számviteli információs rendszer elvárható jellemzőit a következő (6.) ábra szemlélteti:

6. ábra: A számviteli információs rendszer elvárható jellemzői

Forrás: Dr. Ormos Mihály: Számvitel Oktatási segédanyag

Lényegesség: a pénzügyi információk alapvetően befolyásolják egy gazdálkodó egységgel kapcsolatosan hozott döntésünket. Ahhoz, hogy e döntések megalapozottak legyenek valóban releváns adatokra, információkra van szükségünk a cég gazdálkodásáról, ezek az adatok pontosabb, a jövőre vonatkozó becsléseket tesznek lehetővé, de segítenek világosan érteni, hogy az elmúlt időszaki események pontosan milyen hatást gyakoroltak a vállalat gazdálkodására. A releváns információ időszerű, rendelkezik előrejelző és visszacsatolási értékkel.

Időszerűség: A rendelkezésre bocsátott információnak „frissnek” kell lennie ahhoz, hogy a döntéshozó megalapozott döntést tudjon hozni. Ha az adatok nem időszerűek, akkor lényegében értéktelenek, hiszen a döntéseket erre nem tudjuk alapozni.

¹⁴ Szóts Tihamér: Számviteli alapismeretek [online], Pénzügy Sziget honlapja, [megtekintve: 2022.04.13.]

¹⁵ Ormos Mihály: SZÁMVITEL Oktatási segédanyag, [online], 2018, Budapest: Akadémia Kiadó, 2018. ISBN: 978 963 05 9927 6

Előrejelzési érték: Az információnak növelnie kell a döntéshozó képességét a jövőre vonatkozó becsléseket illetően, azaz a múltbeli információkból megbízható következtetéseket kell tudnia levonni a jövőbeli eseményeket illetően. (pl., ha a társaság 200 eFt követelésállománnyal rendelkezik és a döntéshozó tudja, hogy 15 eFt ebből lejárt, kétes, várhatóan be nem hajtható, akkor csak 185 eFt jövőbeli pénzeszközállománnyal kalkulál.)

Visszacsatolási érték: Az információ a múltbeli döntéseink jóságának, sikerességének mérésére is szolgál, amikor a múltban rögzített várakozásainkat ellenőrizzük az újabb információ segítségével.

Megbízhatóság: A pénzügyi információknak a lehetőségekhez mérten a legkevesebb hibát kell tartalmazniuk, nem lehetnek torzítottak (vagy részrehajlóak), és hűen kell ábrázolniuk mindazt, ami a társaság gazdasági helyzetét, teljesítményét illeti. Azaz a megbízható információ tényszerű, valóságos és torzítatlan és a következő három alapvető tulajdonsággal bír.

Igazolhatóság: különböző, egymástól független mérés (pl. a társaság számviteli osztálya által meghatározott időszaki bevétel és a független könyvvizsgáló által meghatározott érték) ugyanazt az eredményt kell, hogy szolgáltatassa, ha egy adott elvet követünk a számviteli számbavétel során. Ez a tulajdonság tehát az egymástól független „mérők”, „vizsgálók” általi konszenzus mértékét fejezi ki.

Reprezentációs hitelesség: azt fejezi ki, hogy a számviteli információ milyen mértékben tükrözi a gazdasági események gazdasági tartalmát.

Semlegesség: Az információk publikálása során nem megengedhető, ha valamilyen cél érdekében azokat elferdítik (pl. egy hitelfelvétel során rendelkezésre bocsátott információnál nem megengedhető, hogy mondjuk a költségeket csökkentjük különböző elszámolásokkal, hogy a társaság eredménye magasabb értéket mutasson).

Összehasonlíthatóság: Különböző gazdálkodó egységek az összevethetőség érdekében ugyan olyan formában kell, hogy az információikat rendelkezésre bocsássák. Ez teszi lehetővé, hogy elemzéseink során megállapítsuk a társaságok gazdálkodásában felmerülő hasonlóságokat és ellentmondásokat, hogy idősoros, vagy keresztmetszeti elemzéseket végezzünk. Az egységes szerkezet és terminológia használat adja a számviteli információk használhatóságát.

Következetesség: Adott gazdasági eseményt folyamatosan ugyanúgy kell elszámolni és bemutatni, ez teszi lehetővé, hogy idősoros elemzéseink során trendeket vagy épp kiugrásokat azonosítsunk be a gazdálkodásban. Ha az adott eseménybemutatói módját, vagy annak értékelési eljárását folyamatosan változtatjuk, akkor nem konzisztens adatokhoz jutunk.

Megjeleníthetőség és lényegesség: A lényegesség és az információk megjeleníthetősége igen fontos tényezőként jelentkezik.

Konzervativizmus (óvatosság): mint a számviteli információk egyik jellemzője arra szolgál, hogy a menedzsment által közölt adatok alapján az érdeklődők megbízhatóan tudják felmérni a gazdálkodás kockázatát, a váratlan (pontosabban várható) eseményekre fel tudjanak készülni. Sajnálatos, hogy sok esetben ezt az elvárást arra használják fel menedzsment oldaláról, hogy megvédjék hibás döntéseiket, például egy túlzott mértékű tartalék képzésekor.

¹⁶4.2. A CELLCOMP KFT. SZÁMVITELI RENDSZERÉNEK BEMUTATÁSA

A **Cellcomp Kft.**-nél a számviteli információs rendszer működtetéséért a kontrolling felelős, akinek a legfőbb feladata, hogy a rendelkezésre álló bázisadatokból kiindulva terv adatokat készít, valamint ezeknek a megvalósulását folyamatos ellenőrzés alatt tartja. Ahhoz, hogy egy vállalat hosszútávon hatékonyan tudjon működni nagyon fontos a számviteli rendszert olyan módon kialakítani, hogy az kész legyen előkészíteni az azonnali és a hosszútávú stratégiai döntéseket egyaránt.

A vállalat éves budgetet készít, amit negyedévente forecast-tal módosíthat, továbbá havonta ellenőriz és aktualizál, azaz frissít. A számviteli rendszer kiemelten fontos szerepet tölt be a vállalkozás életében, ugyanis ezzel kerül elemzésre mind a vagyoni, mind pedig a pénzügyi helyzet. Kiemelten fontos szerepet a vállalat életében bekövetkező krízishelyzetekben tölt be, mivel ebben az esetben azonnali tervet kell kidolgozni, valamint intézkedéseket hozni, annak érdekében, hogy a lehető leggyorsabban és leghatékonyabban tudja a vállalat a gazdasági nehézségeket áthidalni. (forrás: záródolgozatból vett átírt szöveg)

A Cellcomp Kft. 2014. április 1.-je óta használja az SAP vállalatirányítási rendszert a könyveléshez. Az SAP egy olyan könyvelőprogram, melyben naprakészen kerülnek könyvelésre a gazdasági események, továbbá lehetőséget biztosít a logisztikai, termelési kontrolling, illetve a pénzügyi modulok működtetésére is. Ennek köszönhetően a logisztikai és termelési folyamatok automatikusan könyvelődnek a főkönyvi számokra, ügyelve arra, hogy a vállalatnál végbemenő folyamatok egészen a beszerzéstől az értékesítésig nyomon követhetők legyenek.

Az **SAP** integrált termelésirányítási rendszer segítséget nyújt, hogy rendelkezésre álljanak a naprakész információkhoz szükséges elemzések, előrejelzések. Ennek moduljait már 2009 óta

---

¹⁶ Gombási Krisztina: *A magyar és nemzetközi számviteli rendszer összehasonlítása a Cellcomp Kft. konszolidációján keresztül [online szakdolgozat]. Budapest Gazdasági Főiskola, 2015.*

működtetik a leányvállalatoknál, emellett a munkaügyi modul jelenléti nyilvántartó rendszere automatikusan rögzíti terminálok segítségével a munkavállalók jelenléti adatait.

Az egységesítés és a konszolidációba történő bevonás egyszerűsítése céljából a leányvállalatok közül elsőként a Cellcomp Kft-nél került bevezetésre a pénzügyi modul 2014-ben.

Az áttérést a régi könyvelő programból az újra egy évig tartó felkészülés előzte meg, ami során az összes meglévő könyvelési folyamat feltérképezésre majd tesztelésre került az SAP-ban. Ennek tükrében minden főkönyvi számlát meg kellett feleltetni egy konszern számlának, szükség szerint összevonni néhányakat, vagy újakat létrehozni, természetesen a következetesség elvének és a törvényeknek való megfelelés mellett. Könnyebbséget jelentett, hogy az anyaggazdálkodási folyamatok már korábban működtek ugyanebben a rendszerben, így tulajdonképpen az Intercampany számlák az anyagbeérkezéssel egyidejűleg automatikusan könyvelésre kerülnek. Nyilvánvaló, hogy az ellenőrzés ebben az esetben fokozott szerepet kap, ezért a legszükségesebb kontrollpontokat magába a programba építették be, így az eltérés esetén azonnal figyelmezteti a felhasználót. Jelentős adminisztrációs teher került ezzel le a pénzügyi munkavállalók válláról, hisz több ezer számla könyvelése oldódott meg havi szinten. Ezen felül a készletek évközi változását a korábbi módszerekkel év közben lehetetlen volt megállapítani, a kiértékelésre mindig csak a leltározáskor kerülhetett sor évente egyszer. Ennek következtében minden termékhez vásárolt alapanyag rögtön költség számlára került és év végén lett korrigálva a készletre vételezéssel egyidejűleg. Az új könyvelő programban folyamatosan könyvelődnek az anyagbeérkezések, anyagfelhasználások, visszavételezések, állományváltozások, selejtezések és az értékesítés is.

Mindenképp hátrányként említhető meg, hogy a rendszer kizárólagos működtetője a két kapcsolt vevő, így két külön rendszer működik, továbbá a magyarországi leányvállalatok csak felhasználói felületet kezelnek. A legnagyobb problémát az okozta, hogy mivel a már működő SAP alapvetően elsődleges pénznemként EUR-t használ, a Cellcomp Kft számára létre kellett hozni egy másodlagos pénznemet, ami a forint. Tovább nehezíti az árfolyameltérések kezelését, hogy az anyavállalattal megállapodott rögzített árfolyamon történnek a gazdasági események, míg a hivatalosan bejelentett árfolyam az MNB középárfolyam. A fejlesztések jelenleg is folynak a tökéletesítés érdekében.

Amennyiben azonban minden folyamat megfelelően működik, akkor a havi, negyedéves jelentések, a vezetői döntéseket előkészítő kontrollinges kimutatások, sőt maga a beszámoló és konszolidált beszámoló is szinte gombnyomással elérhetővé válik a megfelelő paraméterezések mellett. Az összes modul kihasználtsága fokozatosan növekszik, ennek ellenére nem

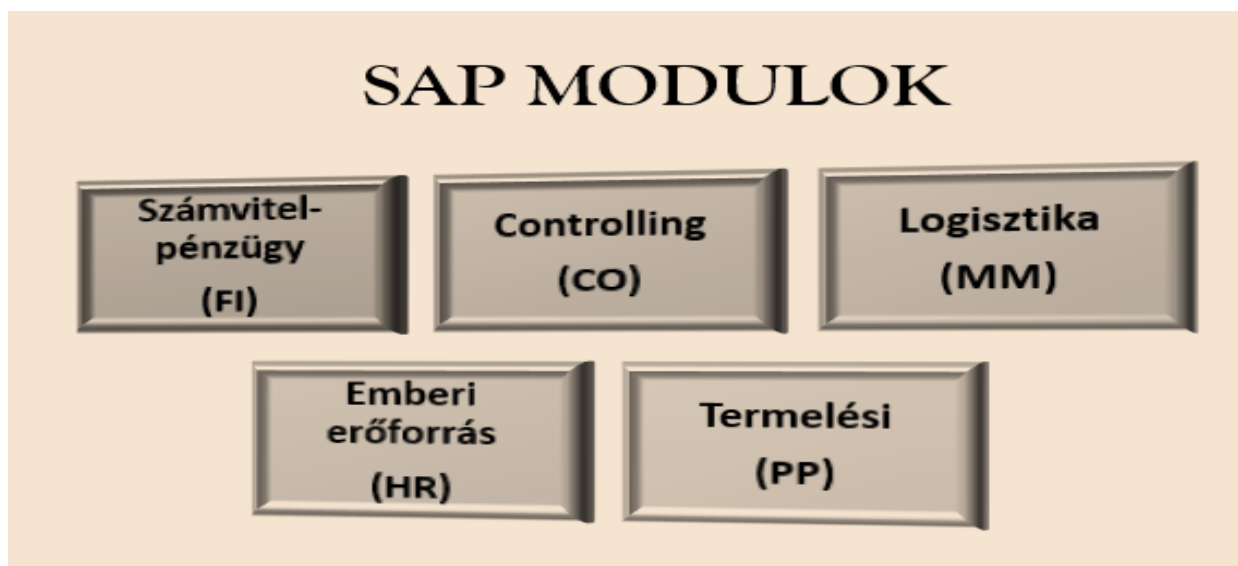
függesztették fel más szoftverek alkalmazását. Ez kissé megnehezíti a biztonságos adatáramlást a különböző rendszerek között.

Nagy körültekintést igényel, mivel az SAP a német szabályoknak megfelelően íródott, így a magyar törvényeknek való megfeleltetése bonyolult. Az SAP bevezetésére azért is került sor, mert maga a rendszer struktúrája rugalmas, az integrált feladatok könnyedén elvégezhetőek és valós idejű az adatfeldolgozás.

Az SAP főbb moduljai a következők:

- számviteli-pénzügyi FI
- controlling CO
- logisztikai MM
- emberi erőforrás HR
- termelési PP

7. ábra: Az SAP vállalatirányító rendszer főbb moduljai

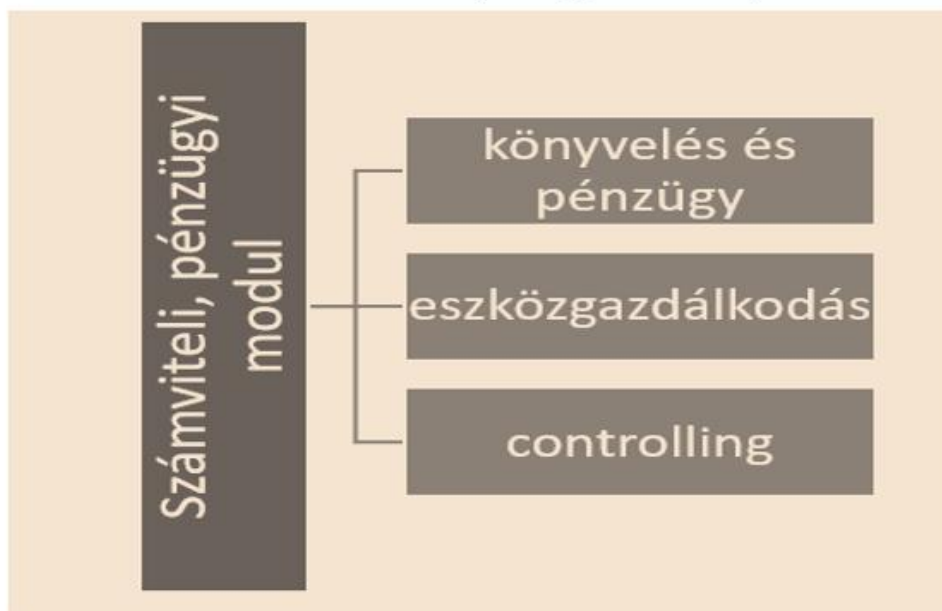
Forrás: Saját készítés Gombási Krisztina Pénzügy számvitel alapszakos hallgató szakdolgozata alapján

Mindezek közül talán a leggyakrabban használt modulok a vállalat életében a számviteli, termelési, pénzügyi, a logisztikai és az emberi erőforrás. Számunkra főként a számviteli, pénzügyi modul lebontása érdekes.

A számviteli, pénzügyi modult három csoportra osztja fel az SAP:

- könyvelés és pénzügy;
- eszközgazdálkodás;
- controlling.

8. ábra: A számviteli és pénzügyi modul tagolása

Forrás: Saját készítés Gombási Krisztina Pénzügy számvitel alapszakos hallgató szakdolgozata alapján

A könyvelési és pénzügyi modul felelős a külső könyvelési és számviteli szerepkörért. Az eszközgazdálkodás modul kezeli a vállalat eszközeivel kapcsolatos műszaki és gazdasági feladatokat. A controlling modul felel a vállalat belső könyveléséért és költséggazdálkodásáért.

¹⁷4.3. A SZÁMVITELI ALAPELVEK ÉRVÉNYESÜLÉSE

A beszámoló elkészítésekor és a könyvvezetés során a 15-16. §-ban meghatározott alapelveket kell érvényesíteni. Az alapelvektől csak a számviteli törvényben szabályozott módon lehet eltérni. A törvényben rögzített alapelvek, értékelési előírások alapján ki kell alakítani és írásba kell foglalni a gazdálkodó adottságainak, körülményeinek leginkább megfelelő - a törvény végrehajtásának módszereit, eszközeit meghatározó - számviteli politikát.

¹⁷ 2000.évi C. törvény [Számv. tv.] 14§

A számviteli törvény 14 alapelvet ír elő, melyeket a következő táblázat foglal össze:

181. táblázat: Számviteli alapelvek

<p>(1) A beszámoló elkészítésekor és a könyvvezetés során abból kell kiindulni, hogy a gazdálkodó a belátható jövőben is fenn tudja tartani működését, folytatni tudja tevékenységét, nem várható a működés beszüntetése vagy bármilyen okból történő jelentős csökkenése (a vállalkozás folytatásának elve).</p>	<p>(8) Nem lehet eredményt kimutatni akkor, ha az árbevétel, a bevétel pénzügyi realizálása bizonytalan. A tárgyévi eredmény meghatározása során az értékvesztés elszámolásával, a céltartalék képzésével kell figyelembe venni az előrelátható kockázatot és feltételezhető veszteséget akkor is, ha az az üzleti év mérlegének fordulónapja és a mérlegkészítés időpontja között vált ismertté. Az értékcsökkenéseket, az értékvesztéseket és a céltartalékokat el kell számolni, függetlenül attól, hogy az üzleti év eredménye nyereség vagy veszteség (az óvatosság elve).</p>
<p>(2) A gazdálkodónak könyvelnie kell mindazon gazdasági eseményeket, amelyeknek az eszközökre és a forrásokra, illetve a tárgyévi eredményre gyakorolt hatását a beszámolóban ki kell mutatni, ideértve azokat a gazdasági eseményeket is, amelyek az adott üzleti évre vonatkoznak, amelyek egyrészt a mérleg fordulónapját követően, de még a mérleg elkészítését megelőzően váltak ismertté, másrészt azokat is, amelyek a mérleg fordulónapjával lezárt üzleti év gazdasági eseményeiből erednek, a mérleg fordulónapja előtt még nem következtek be, de a mérleg elkészítését megelőzően ismertté váltak (a teljesség elve).</p>	<p>(9) A bevételek és a költségek (ráfordítások), illetve a követelések és a kötelezettségek egymással szemben - az e törvényben szabályozott esetek kivételével - nem számolhatók el (a bruttó elszámolás elve).</p>
<p>(3) A könyvvitelben rögzített és a beszámolóban szereplő tételeknek a valóságban is megtalálhatóknak, bizonyíthatóknak, kívülállók által is megállapíthatóknak kell lenniük. Értékelésük meg kell, hogy feleljen az e törvényben előírt értékelési elveknek és az azokhoz kapcsolódó értékelési eljárásoknak (a valóság elve).</p>	<p>(10) Az eszközöket és a kötelezettségeket a könyvvezetés és a beszámoló elkészítése során egyedileg kell rögzíteni és értékelni (az egyedi értékelés elve)</p>

¹⁸ 2000. évi C. törvény [Számv. tv.] 15-16. §

<p>(4) A könyvvezetést és a beszámolót áttekinthető, érthető, e törvénynek megfelelően rendezett formában kell elkészíteni (a világosság elve).</p>	<p>(11) Az olyan gazdasági események kihatásait, amelyek két vagy több üzleti évet is érintenek, az adott időszak bevételei és költségei között olyan arányban kell elszámolni, ahogyan az az alapul szolgáló időszak és az elszámolási időszak között megoszlik (az időbeli elhatárolás elve).</p>
<p>(5) A beszámoló tartalma és formája, valamint az azt alátámasztó könyvvezetés tekintetében az állandóságot és az összehasonlíthatóságot biztosítani kell (a következetesség elve).</p>	<p>(12) A beszámolóban és az azt alátámasztó könyvvezetés során a gazdasági eseményeket, ügyleteket a tényleges gazdasági tartalmuknak megfelelően - e törvény alapelveihez, vonatkozó előírásaihoz igazodóan - kell bemutatni, illetve annak megfelelően kell elszámolni (a tartalom elsődlegessége a formával szemben elve).</p>
<p>(6) Az üzleti év nyitóadatainak meg kell egyezniük az előző üzleti év megfelelő záróadataival. Az egymást követő években az eszközök és a források értékelése, az eredmény számbavétele csak e törvényben meghatározott szabályok szerint változhat (a folytonosság elve).</p>	<p>(13) Lényegesnek minősül a beszámoló szempontjából minden olyan információ, amelynek elhagyása vagy téves bemutatása - az észszerűség határain belül - befolyásolja a beszámoló adatait felhasználók döntéseit (a lényegesség elve).</p>
<p>(7) Az adott időszak eredményének meghatározásakor a tevékenységek adott időszaki teljesítéseinek elismert bevételeit és a bevételeknek megfelelő költségeit (ráfordításait) kell számításba venni, függetlenül a pénzügyi teljesítéstől. A bevételeknek és a költségeknek ahhoz az időszakhoz kell kapcsolódniuk, amikor azok gazdaságilag felmerültek (az összemérés elve).</p>	<p>(14) A beszámolóban (a mérlegben, az eredménykimutatásban, a kiegészítő mellékletben) nyilvánosságra hozott információk hasznosíthatósága (hasznossága) álljon arányban az információk előállításának költségeivel (a költség-haszon összevetésének elve).</p>

Forrás: Saját készítés a 2000. évi C. törvény [Számv. tv.] 15-16. § alapján

5. A VÁLLALAT ÉVES BESZÁMOLÓJÁNAK ELKÉSZÍTÉSE

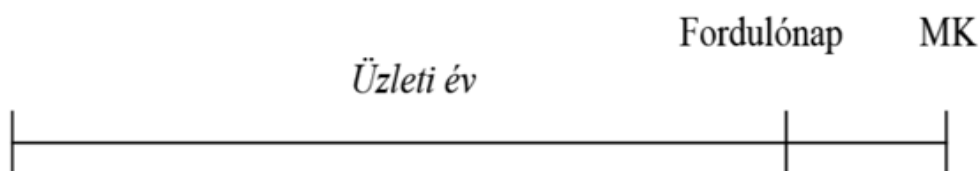
A beszámoló a tájékoztatás eszköze. A gazdálkodó működéséről, vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről az üzleti év könyveinek zárását követően beszámolót köteles készíteni. A beszámolónak megbízható és valós összképet kell adnia a gazdálkodó vagyonáról, annak összetételéről (eszközéről és forrásairól), pénzügyi helyzetéről és tevékenysége eredményéről. Éves beszámolót minden kettős könyvvitelt vezető vállalkozásnak kell készíteni, de a feltételek fennállása esetén egyszerűsített éves beszámolót is készíthet.

195.1. A BESZÁMOLÓ ELKÉSZÍTÉSÉHEZ SZÜKSÉGES NYILVÁNTARTÁSOK

A beszámolót az üzleti évről kell készíteni. Az üzleti év időtartama rendszerint 12 hónap, amely alapértelmezésben megegyezik a naptári év időtartamával, de a törvényben meghatározott esetekben el is térhet attól. Amennyiben az adott gazdálkodó szervezet megfelel a törvényben megfogalmazott kritériumoknak és társaság legfőbb szerve úgy dönt, hogy a beszámoló készítés fordulónapja eltér az általánostól – december 31-től –, úgy ezt a döntését a létesítő okirat módosításával kell megtennie, a cégbíróság felé be kell jelenteni.

Az éves beszámolónak minden olyan információt tartalmaznia kell, ami a megbízható, valós összkép bemutatásához szükséges.

9. ábra: A beszámoló készítés időpontjai

Forrás: Ormos Mihály: Számvitel Oktatási segédanyag

A beszámoló formáját a vállalkozás nagysága és teljesítménye határozza meg. A vállalkozás nagyságát a mérleg főösszeg és a foglalkoztatottak létszáma reprezentálja, míg a teljesítményt az éves nettó árbevétel. E három mutató függvényében a következő beszámoló fajta valamelyikét állíthatjuk össze:

- éves beszámoló,
- egyszerűsített éves beszámoló,
- összevont (konszolidált) éves beszámoló,
- egyszerűsített beszámoló.²⁰

1. Éves beszámoló:

Minden kettős könyvvitelt vezető vállalkozó választhatja. Ha tárgyévet megelőző két egymást követő üzleti évben a mérleg fordulónapján, a három mutatóérték közül bármelyik kettő meghaladja az alább felsorolt határértékeket (bármely két kombináció elfogadott):

¹⁹ Ormos Mihály: SZÁMVITEL Oktatási segédanyag, [online], 2018, Budapest: Akadémia Kiadó, 2018. ISBN: 978 963 05 9927 6

²⁰ Mérlegképes tanoncok: Számvitel/A beszámolók fajtái [online] [megtekintve: 2022. 04. 24].

- 1) a mérlegfőösszeg az 500 millió forint
- 2) az éves nettó árbevétel az 1000 millió (1 milliárd) forintot
- 3) az üzleti évben átlagosan foglalkoztatottak száma az 50 főt

Részei:

a) Mérleg: a vagyont megjelenési forma és származás-, eredet- szerint csoportosítja adott időpontra vonatkozóan, 1000 Ft-ban összevontan összesítve.

b) Eredménykimutatás: egy adott időszakra vonatkozóan, tartalmazza a vállalkozás hozamait (bevételeit és az aktivált saját teljesítmények értékét), ráfordításokat, valamint a szervezetnél maradó adózott, mérleg szerinti eredményt.

c) Kiegészítő melléklet: számszerű adatokat és szöveges magyarázatokat tartalmaz, a vállalkozó vagyoni, pénzügyi helyzetének, működése eredményének bemutatásához.

Üzleti jelentés nem része, de kötelező elkészíteni.

2. Egyszerűsített éves beszámoló:

E beszámolási formát alkalmazhatja a kettős könyvvitelt vezető vállalkozó, ha két egymást követő üzleti évben a mérleg fordulónapján, a három mutatóérték közül bármelyik kettő nem haladja meg a fentebb felsorolt határértéket.

Részei:

- 1) Mérleg
- 2) Eredménykimutatás
- 3) Kiegészítő melléklet

3. Összevont (konszolidált) éves beszámoló:

Konszolidált beszámolót köteles készíteni (saját beszámolója mellett) az a vállalkozás, amely egy vagy több vállalkozóhoz fűződő viszonyában anyavállalatnak minősül.

Részei:

- 1) Összevont (konszolidált) mérleg
- 2) Összevont (konszolidált) eredménykimutatás
- 3) Összevont (konszolidált) kiegészítő melléklet

4. Egyszerűsített beszámoló:

Ez utoljára a 2003-as évről volt választható. Az az egyszeres könyvvitelt vezető gazdálkodó készíthetett ilyen, akinek az éves nettó árbevétele két egymást követő évben nem haladta meg az 50 millió Ft-ot.

Részei:

- 1) Egyszerűsített mérleg,
- 2) Eredménylevezetés

5.2. NYILVÁNTARTÁSOK ZÁRÁSA AZ ÜZLETI ÉV VÉGÉN

A Cellcomp Kft. először a befejezetlen beruházásokat aktiválja, az aktiválásig felmerült hitelkamat, illetékek stb. figyelembevételével. A selejtezni kívánt eszközök értéke kivezetésre kerül az analitikából és a főkönyvből. Áttekinti az értékesített tárgyi eszközöket. Ezután egyeztetni a tárgyi eszközök analitikáját a főkönyvvel. Majd elszámolásra kerül az éves értékcsökkenés és a terven felüli értékcsökkenés is. Különös tekintettel a fejlesztési tartalék feloldására. Március 31-i kapott leltárakat ellenőrzi, majd a főkönyvben a nyitóhoz képesti leltáreltérések (növekedés, csökkenés) összegének könyvelését végzi el. Valamint a készlet átsorolások könyvelését (alapanyag-félkész). Mindezek után pedig az 51 és 58-as számlák közötti átkönyveléseket kell elvégezni. Egyeztetni kell a bank és pénztár egyenlegeket. (Ft, Deviza), továbbá a követeléseket, főkönyvi egyenlegekről analitikát kell készíteni, vevő/szállító korosítás. A meglévő hitelszerződéseket szükség szerint módosítja a társaság. Elszámolja a kapcsolt vállalkozásokkal kapcsolatos kamatokat és a kapcsolt vállalkozásokkal kapcsolatos követeléseket minősíti, korosítja. Mindezt az aktív időbeli elhatárolások képzése, az időbeli elhatárolások kiszámítása, bizonylatok fénymásolása követi. Egyeztetni kell az átvezetési számlák egyenlegeit is, utána pedig nullára futtatni (egyéb köztes számlák). 419. Mérleg szerinti eredmény (előző évi eredmény) átvezetésre kerül a 413 Eredménytartalék számlára, amennyiben a nyitás után ezt elmulasztotta a vállalat. Megképzni a fejlesztési tartalékot vagy amennyiben szükséges feloldja azt. Ezt követi a szállítók elismert állományának egyeztetése a főkönyvvel, egyenlegközlők, köröztetés. Az el nem ismert kötelezettségek kivezetésre és átértékelésre kerülnek, az értékvesztések pedig elszámolásra. Majd a társaság céltartalékot képez és az előző évi céltartalék feloldásának könyvelését teljesíti a ki nem vett szabadságokra. Egyeztetni a hitelek állományát a március 31-i egyenleggel, egy éven belül esedékes törlesztéseit átsorolja a rövid lejáratú kötelezettségekbe. A hosszú lejáratra kapott kölcsönök, hitelek, lízingek, bérleti díjak is egyeztetésre kerülnek, a hitelintézettől, lízingcégtől kapott március 31-i egyenleggel. Eltérés esetén a különbözetet könyvelik.

A zárási tevékenységek közé tartozik továbbá, hogy a devizás kötelezettségeket értékeli a társaság, kiszámolja az árfolyamkülönbségeket, mindezt le is könyveli. Az adófolyószámla kivonat alapján a NAV, Önkormányzat, VPOP kötelezettségek főkönyvi számlákat egyeztetni, a különbözeteit megkeresi és javítja. A költségvetéssel szembeni kapcsolatot minősíti. A társaság ezután lekönyveli a passzív időbeli elhatárolásokat, tehát áttekinti az év végi számlákat, kiszámítja az időbeli elhatárolásokat és bizonylatokat fénymásol. Könyveli a tárgyév után járó jutalmak, prémiumok, járulékait. A bérszámfejtést egyeztetni a könyveléssel, márciusi nettó ki

nem fizetett bér maradhat csak a 4711. főkönyvön. Átsorolásra kerülnek a követelések és kötelezettségek, elkészül a mérleg melléklet.

A tárgyévre jutó iparüzési adót kiszámítja, véglegesíti, elkészíti az adóbevallást, majd mindezt lekönyveli. A pályázatokat/kapott támogatásokat elszámolja, feloldja a halasztott bevételeket. Ezután a vállalat meghatározza az adózás előtti eredményét. A társasági adó megállapításához növelő és csökkentő tételeket figyelembe veszi, különös tekintettel az adókedvezménnyel járó beruházásokra. A társasági adó befizetési kötelezettséget meghatározza, majd könyveli. Előkészíti a konszolidációs csomagot, HBI és HBH összeállítja, ezután elkészíti a beszámolót, üzleti jelentést és a kiegészítő mellékletet. A taggyűlés határozatot hoz a beszámoló elfogadásáról és az osztalékfizetésről.

Utolsó lépésként pedig a társaság elkészíti az adóbevallást, majd a beszámolót elektronikusan közzéteszi.

²¹5.3. SZÁMVITELI BESZÁMOLÓ ELKÉSZÍTÉSE

1. lépés: A beszámoló elkészítéséhez szükséges nyilvántartások

A beszámoló készítés folyamata során a gazdálkodó szervezeteknek a könyvvezetés keretében minden olyan eseményről folyamatos nyilvántartást kell vezetniük és azt az üzleti év végével lezárniuk, amely tevékenységük során előfordul és kihat vagyoni, pénzügyi vagy jövedelmi helyzetükre.

Ezek a nyilvántartások a következők:

- **analitikus nyilvántartások**

Az analitikus nyilvántartások szolgálnak a szintetikus nyilvántartások alapjául. Például a raktárban a készlet fizikai beérkezése és kivételezése alapján vezetik az analitikus nyilvántartást, míg a könyvelő az irodában a beérkező szállítói számlák, illetve egyéb bizonylatok alapján könyveli főkönyvi szinten a készletmozgásokat, anélkül, hogy látná, fizikailag hogyan mozogtak a készletek.

- **szintetikus nyilvántartás (főkönyvi nyilvántartás)**

A szintetikus nyilvántartás vagy más néven főkönyvi nyilvántartás azonban már összevontan tartalmaz adatot egy-egy számla vonatkozásában. Felsőbb vezetői szinten már nem feltétlenül érdekel valakit, hogy melyik termékből hány darab van készleten, inkább a készletek összértéke tarthat számot érdeklődésre, mert a túl magas érték

---

²¹ Cellcomp Kft. Számviteli politika

problémát jelezhet a készletekkel kapcsolatban. A szintetikus nyilvántartás szolgál alapul a vállalkozás éves beszámolójának elkészítéséhez is

A szintetikus könyvelésben – főkönyvi könyvelésben – az összes gazdasági esemény jelölő adatain (bizonylatszám, szöveg) és dátumán kívül csak értékadatok rögzítendőek főkönyvi számlákon.

2. lépés: Számviteli beszámoló elkészítése a nyilvántartások alapján

A beszámoló elkészítése egy többlépcsős folyamat, mely az egész évben rendszeresen, hónapról hónapra történő könyvelést foglalja össze, zárja le.

Az első és egyik legfontosabb feladat, az évközi könyvelés teljessé tétele:

2021. január 4-től a számlaadat-szolgáltatási kötelezettséggel érintettek köre kibővült, ami hozzásegítette a vállalkozásokat, hogy az online felület segítségével nyomon tudják követni a részükre kiállított számlákat. Így ezek alapján minden hónapban követni tudják a hiányzó, illetve még be nem érkezett számlákat, ennek segítségével hónapról hónapra szinte teljeskörű könyvelést tudnak végezni, az esetleges hiányzó számlák bekérésével.

A vállalatnál tárgyhót követő hó 15.-éig, illetve tárgynegyedévet követő hó végéig rögzítendő tételek a következők:

- 1.) A vállalatnál a pénzeszközöket érintő gazdasági műveletek, események bizonylatainak adatait késedelem nélkül, készpénzforgalom esetén a pénzmozgással egyidejűleg, illetve bankszámla forgalomnál a hitelintézeti értesítés megérkezésekor, az egyéb pénzeszközöket érintő tételeket legkésőbb a tárgyhót követő hó 15.-éig a könyvekben kötelezően rögzíteni kell.
- 2.) Az egyéb gazdasági műveletek, események bizonylatainak adatait a gazdasági műveletek, események megtörténte után havonta, a tárgyhónapot követő hó 15.-ig, épületeknél a számlán szereplő teljesítés napján kell a ráaktiválást a könyvekben rögzíteni és a főkönyvi számlákon kimutatottakat az analitikával egyeztetni.
- 3.) A tárgyi eszközök aktiválását az analitikában az aktiválást követő hónap végéig fel kell jegyezni, valamint az értékcsökkenést is el kell számolni, - mind az analitikában, mind a főkönyvben - és az egyeztetést is ekkor kell elvégezni.

A gazdasági év folyamán történő könyveléshez tartozó elmaradások elszámolását a beszámoló elkészítés időszakában kell megtenni.

A teljessé tételhez hozzá kapcsolódik a tárgyidőszaki ellenőrzések során a beszámolóval lezárt üzleti évekhez kapcsolódóan feltárt hibák és hibahatások minősítése, javítása. Jelentős összegű a hiba, ha a hiba feltárásának évében a különböző ellenőrzések során - ugyanazon évet érintően - megállapított hibák, hibahatások eredményt, saját tőkét növelő-csökkentő értékének

együttes (előjeltől független) összege meghaladja az ellenőrzött üzleti év mérlegfőösszegének 2 százalékát, illetve, ha a mérlegfőösszeg 2 százaléka meghaladja az 500 millió forintot, akkor az 500 millió forint. Ha a jelentős összegű hibák és hibahatások összevont értéke a hiba feltárásának évét megelőző üzleti év mérlegében kimutatott saját tőke értékét legalább 20 százalékkal megváltoztatja (növeli vagy csökkenti), tehát a saját tőke értékét lényegesen megváltoztatja, lényeges mértékű hibának kell tekinteni, mert a már korábban közzétett - a vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetre vonatkozó - adatok megtévesztőek voltak.

Továbbá fontos feladat a függő tételek ellenőrzését és kitisztázását követő átvezetések, valamint a „klasszikus” időbeli elhatárolásokkal kapcsolatos elszámolások.

Céltartalékot az adózás előtti eredmény terhére kell képezni, amit szintén ebben az időszakban tesznek meg a vállalkozásnál a folytonosság elvének megfelelően.

A vállalatnál március 31- el leltárt készítenek, a leltáreltérésekkel összefüggő elszámolásokat a beszámoló előkészítése során teszik meg.

Előfordulnak a vállalkozás életében olyan gazdasági események, amelyek a vállalkozás működési sajátosságai miatt csak időközönként kerülnek elszámolásra, például hiány, többlet, selejtezés miatti leírások is ekkor történnek meg.

Terven felüli értékcsökkenések és értékvesztések, illetve visszairása elszámolásának is az év végi zárás ad lehetőséget.

Különböző esetei is lehetnek:

- a) ha a vásárolt készlet (anyag, áru) bekerülési (beszerzési), illetve könyv szerinti értéke jelentősen és tartósan magasabb (20 %-kal és 6 hónapon túl), mint a mérlegkészítéskor ismert tényleges piaci értéke, akkor azt a mérlegben a tényleges piaci értéken,
- b) ha pedig a saját termelésű készlet (befejezetlen termelés, félkész és késztermék, állat) bekerülési (előállítási), illetve könyv szerinti értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a mérlegkészítéskor ismert és várható eladási ára, akkor azt a mérlegben a még várhatóan felmerülő költségekkel csökkentett, várható támogatásokkal növelt eladási áron számított értéken kell kimutatni, a készlet értékét a különbözetnek értékvesztéskénti elszámolásával kell csökkenteni.

A vevő, az adós minősítése alapján az üzleti év mérlegfordulónapján fennálló és a mérlegkészítés időpontjáig pénzügyileg nem rendezett követelésnél (ideértve a hitelintézetekkel, pénzügyi vállalkozásokkal szembeni követeléseket, a kölcsönként, az előlegként adott összegeket, továbbá a bevételek aktív időbeli elhatárolása között lévő követelésjelleget is) értékvesztést kell elszámolni - a mérlegkészítés időpontjában rendelkezésre álló információk alapján - a követelés könyv szerinti értéke és a követelés

várhatóan megtérülő összege közötti - veszteségjellegű - különbözet összegében, ha ez a különbözet tartósan mutatkozik és jelentős összegű, vagyis egy éven túli és meghaladja a 100 eFt-ot.

A vevőnként, az adósonként kisösszegű követeléseknél - a vevők, az adósok együttes minősítése alapján - az értékvesztés összegét ezen követelések nyilvántartásba vételi értékének 50 százalékában határozzuk meg.

Amennyiben az üzleti év mérlegfordulónapján az egyedi eszköz piaci értéke jelentősen meghaladja (20 % -kal) a könyv szerinti értékét, immateriális jószágnál, tárgyi eszközknél a terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével meghatározott nettó értékét, akkor a különbözet összegével csökkenteni kell az elszámolt terven felüli értékcsökkenés, az elszámolt értékvesztés összegét és az egyéb bevételekkel szemben növelni kell az adott eszköz könyv szerinti értékét.

A valuta-és devizatételek értékelése egy fontos pont a vállalatnál, mivel export bér munkát végez.

Összességében az első fázisban a tárgyidőszak gazdasági eseményeinek ellenőrzését és összesítését végzik el, könyvelni kell azokat a gazdasági eseményeket, amelyek az adott naptári évre vonatkoznak, s a mérleg fordulónapja és a mérlegkészítés napja között váltak ismertté, valamint a piaci körülményekből eredő korrekciós tételeket.

- A könyvelés teljessé tétele után előzetes Főkönyvi kivonat készül, majd egy tervezett beszámoló kerül összeállításra az ügyvezetés, tulajdonosok részére.
- A következő lépésben megtörténik az eredményszámlák rendezése, majd a társasági adó megállapítása és lekönyvelése. Az adózott eredmény könyvelésére, továbbá az eredmény- kimutatás összeállítására kerül sor. A végleges Főkönyvi kivonat elkészül, a mérleg számlák zárása megtörténik, majd összeállításra kerül a mérleg. Utolsó sorban a kiegészítő melléklet, illetve az üzleti jelentés elkészítése a feladat.

3. lépés: Nyilvántartások zárása az üzleti év végén

A könyvviteli zárlat célja a beszámolás adatszolgáltatási igényeinek sokoldalú kielégítése, a főkönyvi számlák adattartalmának teljessé, ellenőrzötté és megfelelően csoportosítottá tétele.

225.4. A CELLCOMP KFT. EGY ADOTT ÉVI BESZÁMOLÓJÁNAK BEMUTATÁSA

Ebben a fejezetben a vállalat 2020/2021-es évre vonatkozó beszámolója alapján mutatom be a Cellcomp Kft. által használt formát, főkönyvi számokat, valamint a mérleg legösszetettebb vagyónrészeit. Mint már korábban is említettem, a társaság éves beszámolót készít, melynek részei a mérleg, eredménykimutatás, valamint a kiegészítő melléklet.

Készletek:

A 2. számlaosztály a vásárolt és a saját előállítású készleteket foglalja magában.

A készletekről a 2. számlaosztályban folyamatosan vezetik értékben és mennyiségben a nyilvántartást, automatikusan zárt rendszerben mozgásnemenként történik a készlet könyvelése.

Növekedések:

T 2 - K 491200 Készletek nyitó értékének könyvelése

T 2 - K 963100 Térítés nélküli átvétel

T 2 - K 863100 Értékvesztés visszaírása

Csökkenések:

K 2 - T 863100 Értékvesztés elszámolása

K 2 - T 492 Készletek záró értékének könyvelése

21-22. ANYAGOK

T 21-22 - K 442, 381, 384 Anyagvásárlás

T 21-22 - K 4792 Apportba kapott anyag (a cégbírósaági bejegyzésig)

K 21-22 -T 465110 Az anyagok bekerülési értékében figyelembe vett vámteher és jövedéki adó visszatérítése

K 21-22 - T 814 Átvezetés anyagok értékesítésekor

K 21-22 - T 863100 Apportba adott anyag

T 21-22 - K 510,1 Leltár szerinti anyagkészlet

K 21-22 - T 510,1 Felhasználás könyvelése nyitáskor

A Kft. az egységes számlatükörben szereplő főkönyvi számokat tovább tagolja az alábbi módon:

Például: 211000. Nyers- és alapanyagok

211300. Nyersanyagok saját beszerzés festő, Nitrogén

---

²² Cellcomp Kft. Számlarend és Kiegészítő melléklete alapján

212000. Csomagolóanyagok

221000. Segédanyagok

További számlák, alszámlák és részletező számlák nyitására bármikor sor kerülhet. Azok tartalmára, növekedésének, csökkenésének jogcímeire, más számlákkal és az analitikus nyilvántartással való kapcsolatára a Számviteli politikában meghatározott szabályok vonatkoznak.

A német anyavállalat által használt Főkönyvi számlákhoz a leányvállalat által használt Alternatív számlák vannak hozzárendelve. Ezek az alternatív számlák a magyarországi leányvállalatok számára egységesek. A technológiai rendszereket, a termeléshez szükséges gyártó berendezéseket, a termék előállításánál előírt munkafolyamatokat, és az ehhez szükséges termelésirányítási informatikai rendszereket az anyavállalat bocsátotta rendelkezésre. Továbbá a vevőpiac felkutatása, a partnerekkel történő szerződések megkötése, a termékek és a technológiák fejlesztése kivétel nélkül az anyavállalat hatáskörébe tartoznak. Ennek köszönhetően az anyavállalatnál már kialakított és bevált rendszer került bevezetésre.

Például:	Főkönyvi számla	Alternatív számla
	300000	211000. Nyers- és alapanyagok
	399400	211300. Nyersanyagok saját beszerzés festő, Nitrogén
	390200	212000. Csomagolóanyagok
	330000	221000. Segédanyagok

2. táblázat: Cellcomp Kft. készleteinek tárgyévi alakulása (adatok ezer Ft-ban)

211000	Nyersanyagok anyagmenedzsment	3.985.026
211300	Nyersanyagok saját beszerzés festő, Nitrogén	9.978
212000	Csomagolóanyag	22.051
213000	Nyersanyagok, segédanyagok, üzemanyagok	937.369
221000	Segédanyagok	88.545
222000	Üzem és fűtőanyagok	12.477
240100	ÁB/SZB- elszámolás- külső beszerzés	240.253
ANYAGOK ÖSSZESEN:	-	5 295 699
230000	Félkész, befejezetlen	1.690.272
230310	Félkésztermékek érték helyesbítése	-584.878

Befejezetlen termelés és félkész termelés összesen:	-	1.105.394
251000	Késztermékek	48.047
Késztermékek összesen:	-	48.047

Forrás: Saját készítés a Cellcomp Kft. kiegészítő melléklete alapján

A készlet értékének növekedését az ebmpapst St.Georgen részére gyártott termékek alapanyagainak 2019.04.01-től saját tulajdonba kerülése, valamint az egységárak és készlet mennyiségek folyamatos növekedése eredményezi.

Ebben a gazdasági évben is a fordulónapon a befejezetlen termékek közül azok, amik még a részre jelentős valamelyik státuszát nem érték el, év végén nem könyvelődtek automatikusan a megfelelő mérlegszámlára. Ugyanakkor a termékekhez kapcsolódó alapanyagok a megrendelés indításakor a készletből automatikusan levonódnak az anyagfelhasználás (511100) számlával szemben. A beépült alapanyagok és készültségi szintnek megfelelő munkadíj év végi mérlegértéke, 584 878 ezer Ft összegben a 230310 - Értékhelyesbítés számlán került kimutatásra.

Az anyagok törzsadatának nem megfelelő hozzárendelése következtében, a félkész termékekről az alapanyagra 937.369 ezer Ft került átsorolásra.

Követelések

Követelések azok a különféle szállítási, vállalkozási, szolgáltatási és egyéb szerződésekből jogszerűen eredő, pénzürtékben kifejezett fizetési igények, amelyek a vállalkozó által már teljesített, a másik fél által elfogadott, elismert termékértékesítéshez, szolgáltatás teljesítéséhez, hitelviszonyt megtestesítő értékpapír, tulajdoni részesedést jelentő befektetés értékesítéséhez, kölcsönnyújtáshoz, előlegfizetéshez (ideértve az osztalékelőleget is) kapcsolódnak, ideértve az egyéb követeléseket, továbbá a vásárolt követeléseket, a térítés nélkül és egyéb címen átvett követeléseket is. 31-es számlaosztály tartalmazza a követeléseket áruszállításból és szolgáltatásból (vevők).

Itt kell kimutatni minden olyan, a vállalkozó által teljesített - a vevő által elismert - termékértékesítésből, szolgáltatásnyújtásból származó követelést, amely nem tartozik az egyéb követelések és a pénzkölcsönök közé:

311000. Belföldi követelések

316100. Belföldi követelések kapcsolt vállalkozással szemben

316200. Külföldi követelések

316300. Külföldi követelések kapcsolt vállalkozással szemben

A vevőkövetelésekről vevőnként nyilvántartást kell vezetni. A nyilvántartásnak tartalmaznia kell minden olyan adatot, ami a vevő egyedi azonosításához szükséges, továbbá a bizonylati (számla, számlát helyettesítő okmány) hivatkozásokat, a számlázott összeget (annak módosításait), a vevő által fizetett összeget, kompenzációt, a fizetés dátumát, a ki nem egyenlített összeget. Követelések kapcsolt vállalkozással szemben számlacsoport azokat a követeléseket tartalmazza, amelyeknél az adós kapcsolt vállalkozás.

A mérleg sor elsősorban a kapcsolt vállalkozással szembeni nyitott követelések állományának változásától. Új kapcsolt vevő 2020 szeptemberétől a romániai ebm-papst Automotive & Drives Románia SRL. Az ebm-papst Finanzierungsgesellschaft mbH partnerrel kötött szerződések keretében nyitott és fenntartott *cash-pool* számlák összevont egyenlege a kötelezettségek közt került kimutatásra. A mérlegérték egyeztetett, elismert követelésekből áll.

A kapcsolt vállalkozások egymás közti követeléseit minden hónap végén egyeztetik, egyeztetés során feltárt különbségeket korrigálják. Egyezőség esetén az egymás közti követeléseket elfogadottnak tekintik, fizetési határidőre kompenzálják a fennálló összeget.

3. táblázat: A Cellcomp Kft. követelései

<i>Megnevezés</i>	<i>2019/2020</i>	<i>2020/2021</i>
Követelések áruszállításból és szolgáltatásból:	1.677 ezer Ft	86 ezer Ft
Kapcsolt vállalkozással szembeni követelések:	5.975.019 ezer Ft	6.354.783 ezer Ft
<i>Külföldi:</i>		
-ebm-papst St. Georgen GmbH & Co Kg:	1.007.582 ezer Ft	841. 160 ezer Ft
-ebm-papst Mulfingen GmbH & Co Kg:	3.930.880 ezer Ft	4.523.785 ezer Ft
-ebm-papst Finanzierungsgesellschaft mbH cash-pool	320.591 ezer Ft	0 Ft
-ebm-papst Automotive & Drives Románia SRL:	0 Ft	91. 893 ezer Ft
<i>Belföldi:</i>		
ebm-papst St. Georgen GmbH & Co Kg:	94.168 ezer Ft	0 Ft
ebm-papst Hungary:	621.798 ezer Ft	897.945 ezer Ft

Forrás: Saját készítés a Cellcomp Kft. kiegészítő melléklete alapján

Pénzeszközök

A pénztár és a valutapénztár fordulónapi értéke 3 846 ezer Ft. A társaság K&H forintszámlán 4.843 ezer Ft, az OTP forintszámlán 3.137 ezer Ft a mérleg fordulónapi érték, a K&H devizaszámla 2.482 ezer Ft, Raiffeisen Bank devizaszámlákon 38.730 ezer Ft. A Cash-pool forint számla fordulónapi egyenlege 494.069 ezer Ft, az EUR Cash-pool számla záróegyenlege pedig - 630.428 ezer Ft. E Cash-pool számlák összevont követel egyenlege és a kapcsolt féllel szemben fennálló rövid lejáratú (egy éven belüli) kötelezettség együtt került kimutatásra a mérlegben, a „Rövid lejáratú kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben” mérlegsoron.

4. táblázat: A Cellcomp Kft. rendelkezésre álló pénzeszközei

		2020/21	2019/20
381100	PÉNZTÁR	923 345,00	902 290,00
CELLDÖMÖLK			
382000	PÉNZTÁR	2 922 934,28	3 800 249,47
VALUTA			
ÖSSZESEN		3 846 279,28	4 702 539,47
384110	K&H	4 842 888,00	433 814,00
FORINTSZÁMLA			
384210	OTP	1 038 387,00	5 407 628,00
FORINTSZÁMLA			
384300	OTP	2 000 000,00	2 000 000,00
HITELKÁRTYASZÁMLA			
384400	OTP	98 527,00	120 656,00
LAKÁSÉPÍTÉSI SZÁMLA			
386100	K&H	2 481 810,7	2 183 170,25
EUROSZÁMLA			
386210	RBI AUSZTRIA	13 293 601,61	67 784 443,1
USD			
386220	RBI AUSZTRIA	21 445 156,10	7 566 154,50
OTHERS			
386230	RBI AUSZTRIA	3 991 260,42	0
CNY			

452100 FINCO HUF CASH- POOL ELSZ. SZÁMLA	494 068 789,32	1 024 108 201,38
ÖSSZESEN	543 260 420,15	1 109 604 067,23

Forrás: Saját készítés a Cellcomp Kft. kiegészítő melléklete alapján

A pénztári tételeket a pénzmozgás megtörténte az analitikában fel kell jegyezni, a pénzmozgás bizonylata alapján.

A valutá(k)ról olyan analitikus nyilvántartást kell vezetni, amiből megállapítható a beszerzés időpontja, a valuta összege, a beszerzési árfolyam, illetve a költség elszámoláshoz a számviteli politikában előírt beszerzési (átlag) árfolyam. A pénzmozgás bizonylatolását a pénzkezelési szabályzat tartalmazza. A pénztári analitikát havonta egyeztetni kell a pénztár főkönyvi számlájával. A bankszámla tételekről vezetett analitikának tartalmaznia kell a banki értesítő alapján: a bank megnevezését, a bizonylat sorszámát, a kivonat időpontját, a pénzeszköz összesített növekedése/csökkenése összegét, egyenlegét.

A bank által küldött forgalmi értesítők tételeinek főkönyvi könyvelése után – a hónap utolsó bankkivonata alapján - el kell végezni az egyeztetést a bank főkönyvi számlák és a bank analitika összevetésével.

2019.11.15-től bevezetésre került a Cash-pool finanszírozási rendszer ebm-papst Finanzierungsgesellschaft mbH a Raiffeisen Bank Forint és Euró számláik vonatkozásában. Ennek keretében, az esetlegesen felmerülő likviditási problémák kezelésére, a rövid távú finanszírozási szükségletek átmeneti fedezetére kedvezményes konstrukciókat biztosít a cég számára. A *cash pool* magyarul **összevont pénzkezelés** vagy **összevezetéssel történő közös számlavezetés** célcsoportok tagjai számára, azaz amikor a bank egy főszámlán egyesíti a tagvállalatok alszámláinak egyenlegét.

Ennek a számlavezetési megoldásnak az elsődleges célja az egy irányítás alá tartozó cégek egymás közötti pénzmozgásának megszüntetése és a célcsoport összesített, valós egyenlegének átláthatóbb kimutatása. Az ügylet lényege, hogy a hitelezés ezzel a módszerrel a célcsoporton belül megoldható, ha esetleg külső finanszírozás szükséges, az alacsonyabb terhekkel vehető igénybe.

Aktív időbeli elhatárolások

Aktív időbeli elhatárolásként - elkülönítetten - kell kimutatni az üzleti év mérlegének fordulónapja előtt felmerült, elszámolt olyan összegeket, amelyek költségként, ráfordításként csak a mérleg fordulónapját követő időszakra számolhatók el, valamint az olyan járó árbevétel,

kamat- és egyéb bevételeket, amelyek csak a mérleg fordulónapja után esedékesek, de a mérleggel lezárt időszakra számolandók el.

391000. Bevételek aktív időbeli elhatárolása

392000. Költségek, ráfordítások aktív időbeli elhatárolása

Az aktív időbeli elhatárolásokról év végén tételes analitikát kell készíteni, amihez csatolni kell az adott tételt alátámasztó eredeti bizonylatról készített másolatot is.

Az analitikus nyilvántartások és a főkönyvi számlák közötti eltéréseket tisztázni kell. Amennyiben a főkönyvi könyvelésben a hibát nem lehet felderíteni, akkor a főkönyvi számlákat az ellenőrzött analitikára kell helyesbíteni.

Bevételek időbeli elhatárolásának összege 18.575 ezer Ft, ami az előző évhez képest 10.779 ezer Ft növekedést jelent és tételesen a következőkből áll:

Elhatárolást képez 8.030 ezer Ft értékben a hulladékértékesítés, az előző évben ezen a jogcímen 69 ezer Ft került elhatárolásra, ez 7.961 ezer Ft növekedést jelent. A bérfestésről szóló vevőszámla 2.171 ezer Ft, ami az előző évben 1.248 ezer Ft volt. Közel 400 ezer Ft-tal nagyobb az előző évhez képest a PVS felé kiállított vevőszámlák összege, a tárgyévi érték 689 ezer Ft. Az ebm-papst Hungary Kft-nek számlázott mérőeszköz kalibrálás 447 ezer Ft.

Az elhatárolások közt szerepel a Németországból és Szlovéniából visszaigényelt ÁFA, együttesen 7.238 ezer Ft összegben. Az EU-s tagállamokból történő ÁFA visszaigényléséből az előző évben 5.526 ezer Ft aktív időbeli elhatárolás keletkezett.

Költségek időbeli elhatárolása: 9.091 ezer Ft, éves előfizetések, közüzemi díjak, bérszámfejtő program szoftverkövetési díj, fiókbérleti díj, karbantartás, biztosítás, gépjárműadó, építményadó, a mérlegérték az előző évben 5.213 ezer Ft.

5. táblázat: A Cellcomp Kft. saját tőke állományának változása

(adatok ezer Ft-ban)

	<i>Nyitó</i>	<i>Növekedés</i>	<i>Csökkenés</i>	<i>Záró</i>
SAJÁT TŐKE	4.673.364	2.026.015		6.699.379
Jegyzett tőke	1.072.350	0	0	1.072.350
Tőketartalék	1.951.801	0	0	1.951.801
Eredménytartalék	60.086	1.132.895	2.033.615	- 840.634
Lekötött tartalék	541.000	2.033.615	84.768	2.489.847
Adózott eredmény	1.048.127	2.026.015	1.048.127	2.026.015

Forrás: Saját készítés a Cellcomp Kft. kiegészítő melléklete alapján

Az eredménytartalék az előző évi eredménnyel növekedett, továbbá a korábbi években keletkezett lekötött tartalékból 84.768 ezer Ft került visszavezetésre a fejlesztési tartalék beruházásra történő felhasználása következtében. A tárgyévben az adózás előtti eredmény teljes összege, 2.033.615 ezer Ft értékben, fejlesztési tartalék képzése miatt lekötött tartalékként került kimutatásra.

A saját tőke aránya az összes forráshoz viszonyítva 35.62 %, a befektetett eszközökhöz viszonyított aránya 113.53 %.

Kötelezettségek:

Hátrasorolt kötelezettség: a 2020/2021-es üzleti évben nem volt

Hosszúlejáratú kötelezettségek: a 2020/2021-es üzleti évben nincs, teljes összegben visszafizetésre került a 2.000.000 ezer Ft, mely a kapcsolt vállalkozás ebm-papst Finanzierungsgesellschaft mbH hitele volt a 2019/2021-es üzleti évben.

	<i>2019/2020</i>	<i>2020/2021</i>
<i>Rövid lejáratú kötelezettségek:</i>	11.246.019 ezer Ft	11.519.555 ezer Ft
<i>Szállítók:</i>	749.359 ezer Ft	946.447 ezer Ft

A működéssel kapcsolatos, nem kapcsolt felekkel bonyolított ügyletek számlái tartoznak ide. Mérlegkészítésig pénzügyi rendezésük megtörtént. Az előző évhez képest az emelkedést a termeléshez szükséges alapanyagok áremelkedése, valamint az idegen pénznemek árfolyamának emelkedése okozta.

Kapcsolt vállalkozással szembeni rövid lejáratú kötelezettségek:

	<i>2019/2020</i>	<i>2020/2021</i>
ebm-papst Mulfingen:	8.092.091 ezer Ft	8.888.258 ezer Ft
ebm-papst St. Georgen:	206.989 ezer Ft	78.652 ezer Ft
ebm-papst Hungary:	173.135 ezer Ft	164.735 ezer Ft

A német kapcsolt szállítókkal szembeni kötelezettségek mértékének és arányának eltolódását az okozta, hogy a St. Georgeni termékek gyártásának fokozatos áttelepítése a vállalatcsoporton belül elkezdődött, ennek keretében bizonyos termékcsoportok a vállalat gyártási portfóliójából kivonásra kerültek, helyette mulfingeni termékek áttelepítésére került sor.

Kapcsolt vállalkozással szembeni hitel ebm-papst Finanzierungsgesellschaft mbH

	<i>2019/2020</i>	<i>2020/2021</i>
rövid lejáratú hitel:	1.345.200 ezer Ft	500.000 ezer Ft
cash-pool:	0 Ft	136.360 ezer Ft

A rövid lejáratú hitel visszafizetésre került és helyette egy újabb rövid lejáratú szerződést kötöttek a kapcsolt felek. Az előző évben a cash-pool hitel összevont tartozik egyenlegét a kapcsolt vállalkozásokkal szembeni követelések közt mutatta ki a vállalkozás.

Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek:	679.213 ezer Ft	805.103 ezer Ft
---------------------------------------	-----------------	-----------------

Az egyéb rövid lejáratú kötelezettség legfőképpen különböző adókból (mint például az ÁFA, cégautóadó, iparűzési adó stb), illetve egy havi bér plusz járulékaiból tevődik össze.

Passzív időbeli elhatárolások:

Passzív időbeli elhatárolásként kell elkülönítetten kimutatni

- a) a mérleg fordulónapja előtt befolyt, elszámolt bevételt, amely a mérleg fordulónapja utáni időszak árbevételét, bevételét képezi,
- b) a mérleg fordulónapja előtti időszakot terhelő költséget, ráfordítást, amely csak a mérleg fordulónapja utáni időszakban merül fel, kerül számlázásra,
- c) a mérleg fordulónapja és elkészítésének időpontja között a vállalkozóval szemben érvényesített, benyújtott, ismertté vált, a mérleggel lezárt üzleti évhez kapcsolódó kártérítési igényt, késedelmi kamatot, kártérítést, bírósági költséget,
- d) a mérleggel lezárt üzleti évhez kapcsolódó, a jóváhagyásra jogosult testület által megállapított, kötelezettségként ki nem mutatott prémiumot, jutalmat, azok járulékát.

Passzív időbeli elhatárolásként kell kimutatni a költségek (a ráfordítások) ellentételezésére - visszafizetési kötelezettség nélkül - kapott, pénzügyileg rendezett, egyéb bevételként elszámolt támogatás összegéből az üzleti évben költséggel, ráfordítással nem ellentételezett összeget. Az elhatárolást a költségek, ráfordítások tényleges felmerülésekor, illetve a támogatási szerződésben, megállapodásban foglaltak teljesülésekor kell megszüntetni.

Passzív időbeli elhatárolásként kell kimutatni a valuta- és devizakészlet, a külföldi pénzürtékre szóló eszközök és kötelezettségek a Sztv. 60. § (3) bekezdése szerinti értékelésekor kimutatott, összevontan nyereséget mutató különbözetet, amelyet a következő üzleti év(ek) - előbbiekből adódó - árfolyamvesztése esetén kell megszüntetni.

482100. Költségek, ráfordítások passzív időbeli elhatárolása

Költségek, ráfordítások passzív időbeli elhatárolása az előző évben 125.343 ezer Ft volt, a tárgyévben 151.358 ezer Ft, amelynek tételei:

10. ábra: A vállalat passzív időbeli elhatárolása

	2019/2020	2020/2021
- közüzemi díjak (gáz, víz, áram):	53.855 ezer Ft	50.000 ezer Ft
- idegen személyszállítás költsége:	14.935 ezer Ft	15.398 ezer Ft
- oktatás:	0 Ft	3.135 ezer Ft
- számviteli szolgáltatás, könyvvizsgálat:	4.129 ezer Ft	8.258 ezer Ft
- munka, - tűz, - környezet védelem, vámügy:	5.727 ezer Ft	4.925 ezer Ft
- őrzésvédelem:	5.524 ezer Ft	5.400 ezer Ft
- foglalkozás egészségügyi vizsgálat:	936 ezer Ft	1.781 ezer Ft
- bérleti díjak:	2.228 ezer Ft	2.603 ezer Ft
- hitel kamat:	20.766 ezer Ft	1.121 ezer Ft
- posta, telefon költség:	1.629 ezer Ft	1.998 ezer Ft
- egyéb üzemi anyagok:	4.070 ezer Ft	6.821 ezer Ft
- bankköltség:	941 ezer Ft	5.020 ezer Ft
- vezetői prémium:	0 Ft	27.642 ezer Ft
- egyéb tárgyévet érintő költségek és ráf.:	8.668 ezer Ft	17.256 ezer Ft

Forrás: Cellcomp Kft. kiegészítő melléklet

A passzív időbeli elhatárolások értékében legfőképpen a közüzemi költségek, prémium és egyéb tárgyévet érintő ráfordítások elhatárolásai szerepelnek.

A legnagyobb részt a közüzemi díjak teszik ki. Ezek közé tartozik a gáz, víz és áram. Mivel ezek a szolgáltatók utólagos elszámolást alkalmaznak, az adott hónaphoz tartozó költség, csak a következő hónapban realizálódik. A Cellcomp Kft.-nél az üzleti év április hónap első napjától március hónap utolsó napjáig tart. A március havi közüzemi díjak számláit csak az április hónapban kiállított számlák tartalmazzák.

483000. Passzív időbeni elhatárolások/halasztott bevételek

A passzív időbeli elhatárolások között halasztott bevételként kell kimutatni a rendkívüli bevételként elszámolt

- a) fejlesztési célra - visszafizetési kötelezettség nélkül - kapott, pénzügyileg rendezett támogatás és a véglegesen átvett pénzeszköz összegét,
- b) elengedett, valamint a harmadik személy által átvállalt kötelezettség összegét, amennyiben az a kötelezettség terhére beszerzett eszközökhöz kapcsolódik (legfeljebb a kapcsolódó eszközök nyilvántartás szerinti értékében),

c) térítés nélkül (visszaadási kötelezettség nélkül) átvett eszközök átadónál kimutatott nyilvántartási (legfeljebb forgalmi, piaci) értékét, továbbá az ajándékként, a hagyatékként kapott, a többletként fellelt eszközök piaci értékét.

A támogatásonként, a véglegesen átvett pénzeszközönként, a térítés nélkül átvett eszközönként kimutatott halasztott bevételt a fejlesztés során megvalósított eszköz, az elengedett, valamint a harmadik személy által átvállalt kötelezettséghez kapcsolódó eszköz, illetve a térítés nélkül átvett eszköz (ideértve az ajándékként, a hagyatékként kapott, a többletként fellelt eszközöket is) bekerülési értékének, illetve bekerülési értéke arányos részének költségkénti, illetve ráfordításkénti elszámolásakor kell a rendkívüli bevételekkel szemben megszüntetni.

Halasztott bevételként kell kimutatni cégvásárlás, illetve átalakulás esetén a Sztv. 3. § (5) bekezdésének 2. pontja szerint különbözetként meghatározott negatív üzleti vagy cégértéket.

A negatív üzleti vagy cégértékként kimutatott halasztott bevételt a cégvásárlást, az átalakulást követő 5 év vagy ennél hosszabb idő alatt lehet az egyéb bevételekkel szemben megszüntetni, függetlenül attól, hogy a negatív üzleti vagy cégérték nagyságára ható eszközök, illetve kötelezettségek értéke miként alakult. Amennyiben a vállalkozó a negatív üzleti vagy cégértéket 5 évnél hosszabb idő alatt írja le, azt a kiegészítő mellékletben indokolnia kell.

Halasztott bevételek passzív időbeli elhatárolása 10.047 ezer Ft, fejlesztési célra kapott támogatás.

Eredménykimutatáshoz kapcsolódó tételek, a vállalat költségszerkezetének megoszlása

Költségszerkezet:

6. táblázat: A vállalat költségszerkezetének megoszlása:

KÖLTSÉGEK	2019/2020	ARÁNY %	2020/2021	ARÁNY %	VÁLTOZÁS
	EZER FT		EZER FT		%
ANYAGJELLEGŰ	53.350.237	86,16	52.608.621	86,52	-1,39 %
RÁFORDÍTÁS					
SZEMÉLYI JELLEGŰ	8.080.751	13,05	7.675.481	12,62	-5,01 %
ÉRTÉKCSÖKKENÉSI	490.017	0,79	521.675	0,86	6,46 %
LEÍRÁS					
ÖSSZESEN:	61.921.005	100,0	60.805.777	100,0	-1,8 %

Forrás: Saját szerkesztés Cellcomp Kft. kiegészítő melléklete alapján

A költség szerkezete is a termelésre ható folyamatok tendenciáját követi. A táblázat segítségével látható, hogy a legnagyobb arányt az anyagjellegű ráfordítások képezik, a személyi jellegű ráfordítások és az értékcsökkenési leírás értéke pedig elenyésző.

A költségszerkezetben az elmúlt gazdasági évhez képest jelentős változás nem történt. Az anyag jellegű ráfordítás arányában és volumenében megegyezik a tavalyi év nagyságrendjével. A személyi jellegű kifizetések a létszámváltozás, illetve a bérrendezések következtében változtak.

Mutatószámokban bekövetkezett változások:

1. Eszközfordulatszám: Kiszámításának módja, hogy a nettó árbevételt az összes eszközzel elosztjuk. Így megkapjuk ezer Ft-ban meghatározva, hogy az előző évben 345,58%, a tárgyévben pedig 335,27% volt. Ez 10,30%-os csökkenést mutat.

2. Tárgyieszközök fordulatszáma: Ez a mutató az előző évhez képest 51,29%-os növekedést mutat, melyet a nettó árbevétel és tárgyieszközök hányadosaként kaptunk meg. Az előző évre vonatkozóan 1017,76%, míg a tárgyévben 1069,05% volt a százalékban meghatározott értéke.

3. Készletek fordulatszáma: Nettó árbevétel és átlagos készletek hányadosa. A mutató 79,90%-os csökkenést mutat, mivel az előző évi készletek fordulatszáma 1057,76%, a tárgyévi pedig 977,86% volt.

4. Saját tőke fordulatszáma: A mutató a nettó árbevétel és saját tőke hányadosaként mutatja ki a 411,21%-os csökkenést az előző évhez képest. A tárgyévben a saját tőke fordulatszáma 941,33% az előző évben 1352,54% volt.

6. A VÁLLALKOZÁS KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLETÉNEK BEMUTATÁSA

²³A mérlegben és az eredménykimutatásban előfordulnak olyan adatok, amelyek magyarázatra szorulhatnak. A kiegészítő melléklet ezeket a magyarázatokat és az olyan új, kiegészítő információkat tartalmazza, amelyek a mérlegből és az eredménykimutatásból nem olvashatók ki, de a tulajdonosok és az üzleti partnerek számára fontosak lehetnek. A kiegészítő mellékletnek tartalmaznia kell a mérleg fordulónapja után bekövetkezett lényeges eseményekre és a különösen jelentős folyamatokra vonatkozó információkat is.

---

²³ Szakács Imre: Számvitel A-tól Z-ig, [online] 2019 Budapest: Akadémiai Kiadó, 2019. ISBN: 978 963 295 862 0

²⁴A Cellcomp Kft. kiegészítő melléklete 3 nagy tartalmi részből áll, melyek a következők:

I. ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓK

II. SPECIÁLIS TUDNIVALÓK

III. TÁJÉKOZTATÓ INFORMÁCIÓK

II. SPECIÁLIS INFORMÁCIÓK

A speciális információk szövegesen tartalmazzák elsősorban a vállalat mérleghez és eredménykimutatáshoz kapcsolódó információkat. Először az eszközöket, majd pedig a forrásokat elemzi, ezt követően pedig az eredménykategóriákat.

Az **eszközökön** belül feltárja az immateriális javak, ingatlanok, műszaki gépek, berendezések, egyéb berendezések, gépjárművek, készletek, követelések, egyéb követelések, értékpapírok, pénzeszközök, valamint az aktív időbeli elhatárolásokban bekövetkezett változásokat.

A **források** között a saját tőke elemeit mutatja be, azoknak a nyitó értékét, mennyi volt a növekedés, illetve csökkenés, végül pedig a záró értéket. A vállalat a ki nem vett szabadságokra a korábbi évekhez hasonlóan 2020-as évben is képzett céltartalékot. A társaságnak nem volt hátrasorolt és hosszúlejáratú kötelezettsége sem, a hosszú lejáratú kötelezettségei teljes összegben visszafizetésre kerültek. A működéssel kapcsolatos, nem kapcsolt felekkel bonyolított ügyletek számlái. Mérlegkészítésig pénzügyi rendezésük megtörtént. Az előző évhez képest az emelkedést a termeléshez szükséges alapanyagok áremelkedése, valamint az idegen pénznemek árfolyamának emelkedése okozta. A rövid lejáratú hitel visszafizetésre került és helyette egy újabb rövid lejáratú szerződést kötött a vállalat a kapcsolt felekkel. Az előző évben a cash-pool hitel összevont tartozik egyenlegét a kapcsolt vállalkozásokkal szembeni követelések közt mutatta ki a vállalkozás.

Az **eredménykimutatáshoz** kapcsolódó információk:

Az egyéb szolgáltatások értéke 42.436 ezer Ft, melynek összegének jelentős részét a bankköltség képezi 23.612 ezer Ft értékkel, a felelősség és vagyonbiztosítás 18.824 ezer Ft. Az eladott áruk beszerzési értéke és továbbszámlázott szolgáltatások kizárólag a gyártáshoz beszerzett alapanyagok, igénybe vett szolgáltatások kapcsolt vevők felé történő továbbszámlázása képezi az eredményt. Az egyéb ráfordítás 1.231.432 ezer Ft értékben tartalmazza a képzett céltartalék képzését a ki nem vett szabadságokra 243.665 ezer Ft és a

---

²⁴ A Cellcomp Kft. kiegészítő melléklet

dolgozói törzsgárdára 185.460 ezer Ft összegben. A káresemények, késedelmi kamat, ÁFA, önrevízió, annak pótléka és kerekítési különbözetek, számlaeltérések képezik 11.190.ezer Ft összegben az egyéb ráfordítás értékét.

Kivételes nagyságú és előfordulású tételek közé azokat a tételeket soroljuk, amelyek az éves árbevétel 2%-át, vagy 800.000.000 Ft meghaladják. Kivételes előfordulású költség, ráfordítás minden olyan költség vagy ráfordítás, amely a Társaság üzletszerű működésével nincs szoros összefüggésben vagy közvetlen kapcsolatban, rendszeres üzletmenetén kívül esik, a bekövetkezése eseti jellegű. Ilyen tétel nem volt a tárgyév során.

7. táblázat: Pénzügyi műveletek eredménye

Pénzügyi műveletek eredménye	802.782 ezer Ft
Kapott kamatok:	0 ezer Ft
Skontó miatti bevétel:	149.521 ezer Ft
Árfolyamnyereség:	953.851 ezer Ft
Fizetett hitelkamat:	-88.472 ezer Ft
Árfolyamveszteség:	-212.118 ezer Ft

Forrás: Saját szerkesztés Cellcomp Kft. kiegészítő melléklete alapján

A Skontó miatti pénzügyi bevétel a harmadik felektől történő alapanyag beszerzések meghatározott fizetési feltételek alapján történő pénzügyi teljesítéséből realizálódott. Az árfolyamnyereség háttérben az áll, hogy az EUR MNB által közzétett árfolyama a tárgyévben jelentősen megemelkedett, így ebben a pénznemben történt beszerzések nyilvántartási értéke is ennek megfelelően növekedett. A pénzügyi teljesítés azonban a saját EUR devizaszámláról történt, amelyre a kapcsolt vállalkozással kötött szerződés alapján a devizát fix 331 Ft/EUR árfolyamon szereztük be. Az árfolyamveszteség pedig a többi idegen pénznemben (USD, JPY, CNY) történt beszerzések kiegyenlítéskori árfolyam alakulásából adódik.

Adózás előtti eredmény

Az eredmény kategóriák együttes hatásaként 1.230.833 ezer Ft az üzemi tevékenység eredménye, és 2.033.615 ezer Ft adózás előtti eredmény képződött.

Az adózott eredményből osztalékfizetés nem történt, az teljes egészében átvezetésre kerül az eredménytartalékba. A nyereség minimum alapján számított adó nagyobb, mint a TAO szerinti, de az ügyvezetés a TAO előírásai szerinti bevallás mellett döntött. A jelentős árbevétel tartalmazza a termékbe beépített alapanyagok értékesítési árát, ugyanakkor a számított adót

ennek arányában az alapanyag beszerzési költsége nem csökkenti. Ez aránytalanul nagy adófizetési terhet jelentene társaság gazdálkodására.

Változások 2020.04.01-től

2020.04.05-től az SAP könyvelési rendszerünkben átállítás történt a saját pénznem az EUR helyett a HUF került beállításra.

COVID-19 koronavírus világjárvány hatása gazdaságilag a társaságunkra nézve beszámoló készítésig nem volt jelentős, a gazdasági év folyamán a kiküldetések lemondásra kerültek, ill. csak a legszükségesebb esetben történtek. Védőfelszerelések biztosítására és tisztítószer, fertőtlenítőszer beszerzésére a szokásosnál többet fordítottunk. Gazdasági megfontolásból további megelőző intézkedések történtek:

2020. április 1-ével a tervezett béremelések elhalasztásra kerültek 2021. január 1-re. A vezetői prémium kifizetése is későbbi időpontra lett elhalasztva. A gyártási megrendelések függvényében történtek szabadság elrendelések. A cégnél a 2020. május 01-től kezdődően tervezett 32 órás munkahét bevezetése nem vált szükségessé, viszont bevezetésre került a dolgozók foglalkoztatását érintően a 24 hónapos munkaidőkeret, ill., ahol a munka jellege lehetővé tette, home office munkavégzés lett elrendelve ezzel is csökkentve a dolgozók közötti személyes kontaktusok számát.

III. TÁJÉKOZTATÓ INFORMÁCIÓK

1. Foglalkoztatottak aktív munkavállalói létszáma és személyi jellegű ráfordítások:

11. ábra: Foglalkoztatottak aktív munkavállalói létszáma és személyi jellegű ráfordítások

	Aktív munkav. (fő) Átlag	Béreköltség (e Ft)	Átlagbér (Ft)/év/fő	Személyi jell. egyéb kif. (e Ft) <i>(bérarányosan)</i>	Bérfjár. (e Ft)
Produktív:	1.081,58	3.721.615	3.400.906	99.040	630.438
Improduktív:	523,32	2.695.951	5.151.630	71.745	456.692
Összesen:	1.604,90	6.417.566	3.998.733	170.785	1.087.130

Bérfjárulék ezer Ft					
2020 / 21	Szocho	Eg.üi. hj.	Szakképzési hj.	Rehabilitációs hj.	Összes bérfjárulék
produktív	568 795	26	50 137	6 617	630 438
inproduktív	420 422	19	36 320	4 794	456 692
Mindösszesen	989 217	45	86 457	11 411	1 087 130

Forrás: Cellcomp Kft. kiegészítő melléklet

2. Mutatószámok:

- Vagyoni helyzet mutatói
- Vagyon működtetés hatékonysága
- Likviditási mutatók
- A jövedelmezőség alakulása (ROE, ROS, ROA, Adózott eredmény/Működőtőke)

3. Kapcsolt vállalkozás főbb adatai:

- Tulajdonosi kapcsolat
- Szerződéses kapcsolat (termelés, szolgáltatás)

4. Vezető tisztségviselők járandósága:

A társaság eredménymegállapító taggyűlése osztalék és egyéb járandóság kifizetését nem határozta el.

5. Környezet védelmével összefüggő információk:

A termelés során felhasznált, környezetre káros anyagok kezelése az előírásoknak megfelelően történik. A környezetvédelemmel kapcsolatos feladatokat – vállalkozói szerződés alapján - külső megbízott látja el, aki a munka elvégzéséhez szükséges szakmai végzettséggel és jogosítványokkal rendelkezik. A környezetvédelmi költségek között a szaktanácsadási díjak, termékhasznosítási díj, hulladékártalmatlanítási és kezelési, tárolási ráfordítások, valamint a környezet terhelési díjak szerepelnek. A környezetvédelmi termékdíj bevallási kötelezettségünket külsős szakember közreműködésével teljesíti a vállalat.

Az üzleti évben képződött veszélyes hulladék egészében ártalmatlanítással foglalkozó vállalkozásokhoz került megsemmisítésre.

A kiegészítő mellékletben, aminek a közzététele kötelező a vállalkozás ezeket az információkat mutatja be saját magáról.

7. ÖSSZEFOGLALÓ ÉRTÉKELÉS

A Cellcomp Kft. külföldi anyavállalattal és belföldi leányvállalattal rendelkezik. A cég egyik alapítója, és 2012. februárjáig kizárólagos tulajdonosa az ebmpapst St.Georgen GmbH, amely az ebmpapst multinacionális vállalatcsoport tagja. A PAPST a kisteljesítményű ventilátorok és elektromotorok gyártásában piacvezető, számos know-how tulajdonosa. 2003 óta az ebm és a PAPST közös név alatt – **ebmpapst** – lépnek fel a világpiacon. Azonban a vállalat székhelye Celldömölkön, fióktelepe pedig Tapolcán található.

A Cellcomp Kft. a számviteli törvény előírásainak megfelelően a kettős könyvvitel szabályai szerint vezeti könyveit. A költségeket elsődlegesen az 5. Költségnemek számlaosztályban könyvelik. Az egyes témák (termékcsoportok) értékeléséhez használják a költséghelyes elszámolást, a német tulajdonos számozásának, valamint saját belső telephelyes megkülönböztetésüknek megfelelően négy számjegyes formában. (pl. C300 – központ általános ktg.) A mérleget a számviteli törvény 1. sz. melléklet „A” változata szerint készíti el, a két oldal (eszközök, források) automatikus egyezőség ellenőrzésével, amely az eszközöket fordított likviditási sorrendben, a forrásokat fordított lejáratú sorrendben mutatja be. A beszámoló részét képező mérleg és eredménykimutatás formája is megváltozott 2016. – től. A” **mértékadó befolyás**” hazai megfelelőjeként került meghatározásra a számviteli törvényben a” **jelentős tulajdoni részesedés**” {Szt 3.§ (2) 9}. Ehhez kapcsolódóan külön be kell mutatni az ehhez kapcsolódó mérleg sorokat a beszámolóban, illetve az eredmény-kimutatásban. Ez érinti a részesedéseket, kölcsönöket, követeléseket.

Az eszköz maradványértékét – az egyedi értékelés elve alapján – a hasznos élettartam végére számított eszköz, üzembe helyezésének időpontjában fellelhető hasonló korú eszköz piaci értéke alapján határozzák meg. Értékcsökkenést az üzembe helyezés napjától, kivezetéskor pedig a kivezetés napjáig számolják el, havi gyakorisággal.

A Kft. az egységes számlatükörben szereplő főkönyvi számokat tovább tagolja. Például a készletek esetében a 211000. Nyers- és alapanyagok. További számlák, alszámlák és részletező számlák nyitására bármikor sor kerülhet. A német anyavállalat által használt Főkönyvi számlákhoz a leányvállalat által használt Alternatív számlák vannak hozzárendelve. Ezek az alternatív számlák a magyarországi leányvállalatok számára egységesek. A vevőpiac felkutatása, a partnerekkel történő szerződések megkötése, a termékek és a technológiák fejlesztése kivétel nélkül az anyavállalat hatáskörébe tartoznak. Ennek köszönhetően az anyavállalatnál már kialakított és bevált rendszer került bevezetésre. (Például: főkönyvi számla 300000- alternatív számla 211000 Nyers- és alapanyagok.)

A Cellcomp Kft.-nél a számviteli információs rendszer működtetéséért a kontrolling felelős, akinek a legfőbb feladata, hogy a rendelkezésre álló bázisadatokból kiindulva terv adatokat készít, valamint ezeknek a megvalósulását folyamatos ellenőrzés alatt tartja.

Az SAP rendszer bevezetésével a főkönyvi számlák egy konszern számlákhoz lettek hozzárendelve. Az anyaggyártás folyamatok is ugyanebben a rendszerben működnek. A készletek évközi változását a korábbi módszerekkel év közben lehetetlen volt megállapítani, a kiértékelésre mindig csak a leltározáskor kerülhetett sor évente egyszer. Hátrányként említhető meg, hogy a rendszer kizárólagos működtetője a két kapcsolt vevő, így két külön rendszer működik, továbbá a magyarországi leányvállalatok csak felhasználói felületet kezelnek.

A kontrolling vizsgálja a tervet, és azt, hogy ebből mennyi teljesült, képes megállapítani az eltéréseket. Ezek az eltérések nagyon fontosak a vállalkozások számára, ugyanis figyelmeztetnek arra, hogy bizonyos döntéseket szükséges meghozni. Ez tulajdonképpen a fejlődés motorja, hiszen amennyiben megszűnik az eltérés oka, még eredményesebb a vállalkozás.

A Cellcomp Kft. stratégiai döntéseiben kiemelt szerepet tölt be a kontrolling azon keresztül, hogy azonnali képet ad a vállalatkonszern együttes pénzügyi, vagyoni helyzetéről, a legkevésbé hatékony termelési folyamatok optimalizálásának lehetőségeiről, a legnagyobb fedezettel rendelkező termékek köréről, a megállapodott szállítási határidők betartásának feltételeiről, és az alapanyagban lekötött pénzeszközök likviditási helyzetre gyakorolt hatásáról.

Javaslataim a következők:

1. Véleményem szerint a magyarországi leányvállalatoknak is nagyobb hatáskört kellene elérnie a rendszer felhasználási jogosultságaik érdekében.
2. Mindezek figyelembevételével úgy gondolom, hogy a kontrolling területének fejlesztése egy későbbi cél lehet a vállalkozás részére, melyet a pivot táblák alkalmazásával lehetne a leghatékonyabban megvalósítani.

²⁵A pivot tábla olyan csoportosított értékek táblázata, amely egy kiterjedtebb tábla egyes elemeit összesíti (például adatbázisokból, táblázatból vagy üzleti intelligencia programokból) egy vagy több különálló kategóriában. Az az összefoglaló tartalmazhat összegeket, átlagokat, vagy egyéb statisztikákat, amelyeket a kimutatástábla a csoportosított értékekre alkalmazott kiválasztott összesítő függvény segítségével csoportosít.

---

²⁵ online forrás: Pivot tábla wikipédia

IRODALOMJEGYZÉK

Cellcomp Kft. belső forrás

Cellcomp Kft. számviteli politika

Cellcomp Kft. kiegészítő melléklet

2000. évi C. törvény [Számv. tv.] 14§ Hozzáférés:

(<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=A0000100.TV&searchUrl=/gyorskereso%3Fkeyword%3Dsz%25C3%25A1mveteli%2520alapelvek>)

2000. évi C. törvény [Számv. tv.] 15-16. § Hozzáférés:

(<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=A0000100.TV&searchUrl=/gyorskereso%3Fkeyword%3Dsz%25C3%25A1mveteli%2520alapelvek>)

2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről, 3:159. §

2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről, 3:161. § 4.

GOMBÁSI Krisztina: *A magyar és nemzetközi számviteli rendszer összehasonlítása a Cellcomp Kft. konszolidációján keresztül [online szakdolgozat]. Budapest Gazdasági Főiskola, 2015. Hozzáférés:(http://dolgozattar.repositorium.uni-bge.hu/1582/1/gomb%C3%A1si_krisztina_2015jan.pdf)*

HALÁSZ Zsolt, Szabó Ildikó, Varga Erzsébet: *Adótan és adóeljárás [online], 2021. Budapest: Wolters Kluwer Hungary Kft.2021. Akadémiai Kiadó, 2021. ISBN: 978 963 295 997 9 Hozzáférés: (https://mersz.hu/hivatkozas/NOV1030_0#NOV1030_0)*

HORVÁTH Diána: *A Cellcomp Kft. gazdálkodásának elemzése a vagyoni, pénzügyi, jövedelmezőségi helyzet vizsgálatával az éves beszámolók alapján [online szakdolgozat]. Pannon Egyetem, 2014.*

Ismeretlen szerző: *1.2. A számvitel meghatározása 10. oldal [online forrás]. MIDRA-Miskolci Egyetem Digitális Raktár és Adattár [megtekintés: 2022.04.10.] Hozzáférés: (http://midra.uni-miskolc.hu/JaDoX_Portlets/documents/document_5762_section_989.pdf 10.oldal)*

JUHÁSZ István: *Az adózás története [online]. [1. oldal]. [megtekintve: 2022. 04. 10.] Hozzáférés:(<https://docplayer.hu/238358-Az-adozas-tortenete-osszeallitotta-dr-juhasz-istvan.html> 1. oldal.)*

ORMOS Mihály: *SZÁMVITEL Oktatási segédanyag, [online], 2018, Budapest: Akadémia Kiadó, 2018. ISBN: 978 963 05 9927 6 Hozzáférés: (https://mersz.hu/hivatkozas/m385szvit_impreszum#m385szvit_impreszum)*

ORMOS Mihály: *SZÁMVITEL Oktatási segédanyag, [online], 2018, Budapest: Akadémia Kiadó, 2018. ISBN: 978 963 05 9927 6, Hozzáférés:*

(<http://merlegkepestanoncok.hu/szamvitel/beszamolok-fajtai>)

Oktatási hivatal: A számvitel kialakulása [online]. Megjelent: Sulinet weboldal [megtekintve: 2022.04.06.] Hozzáférés:

(<https://tudasbazis.sulinet.hu/hu/szakkepzes/kozgazdasagtan/szamviteli-ismeretek-11-efolyam/tetelszerkesztes-a-kettos-konyvvitelben/a-szamvitel>)

SZABÓ Ildikó: Az adómegállapítás jogtörténeti kialakulása és fejlődése [online], Magyar Közigazgatás, 2017/1,32-55. Tanulmány, [megtekintés: 2022. 04. 10.] Hozzáférés:

(http://real.mtak.hu/92333/1/PPB-MK_2017_1_Szabo_Az_adomegallapitas_jogtorteneti.pdf)

SZAKÁCS Imre: Számvitel A-tól Z-ig, [online] 2019 Budapest: Akadémiai Kiadó,2019. ISBN: 978 963 295 862 0, Hozzáférés:

(https://mersz.hu/hivatkozas/YOV1588_306#YOV1588_306)

SZŐTS Tihamér: Számviteli alapismeretek [online], Pénzügy Sziget honlapja, [megtekintve: 2022.04.13.] Hozzáférés:

(https://penzugysziget.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=1967:07b-tetel&catid=26&Itemid=43)

Wikipédia: Pivot tábla, [online], [megtekintve: 2022. 05. 19.], Hozzáférés:

(https://en.wikipedia.org/wiki/Pivot_table)

Ábrajegyzék

1. ábra: A Cellcomp Kft. és az anyavállalat	4
2. ábra: Cellcomp Kft. Celldömölki gyáregység.....	5
3. ábra: A számviteli tevékenység tartalma és célja közötti összefüggések	10
4. ábra: Pénzügyi szabályozás elemei.....	12
5. ábra: Az adójogviszonyok alapjai	13
6. ábra: A számviteli információs rendszer elvárható jellemzői	20
7. ábra: Az SAP vállalatirányítási rendszer főbb moduljai.....	24
8. ábra: A számviteli és pénzügyi modul tagolása	25
9. ábra: A beszámolóképzés időpontjai	28
10. ábra: A vállalat passzív időbeli elhatárolása	44
11. ábra: Foglalkoztatottak aktív munkavállalói létszáma és személy jellegű ráfordítások	49

Táblázatjegyzék

1. táblázat: Számviteli alapelvek	26
2. táblázat: A Cellcomp Kft. készleteinek tárgyévi alakulása	36
3. táblázat: A Cellcomp Kft. követelései	38
4. táblázat: A Cellcomp Kft. rendelkezésre álló pénzeszközei	39
5. táblázat: A Cellcomp Kft. saját tőke állományának változásai.....	41
6. táblázat: A vállalat költségszerkezetének megoszlása.....	45
7. táblázat: Pénzügyi műveletek eredménye.....	48

Mellékletek

1. sz. melléklet: AC ventilátorok

2.sz. melléklet: DC ventilátorok

3.sz. melléklet: Ventilátor kiegészítők

4.sz. melléklet: Ventilátor motorok

PANNON EGYETEM
GAZDÁLKODÁSI KAR ZALAEGERSZEG

SZERZŐI ÖSSZEFOGLALÁS

A dolgozat címe: A Cellcomp Kft. számviteli rendszerének bemutatása, működése és értékelése	
Hallgató neve: Klaffl Adrienn	NEPTUN kód: ENRBJ9
Képzési szint: alapképzés	
Szak: Pénzügy és számvitel	Szakirány: Számvitel
Témavezető neve: Kiss Gábor Antal	Beosztása: mesteroktató
Tanszék: Pénzügy és Gazdálkodás Tanszék	

Dolgozatomban a Cellcomp Kft. számviteli rendszerét mutatom be. A dolgozat elsődleges célja, az általam kiválasztott vállalatnál alkalmazott számviteli rendszer működésének megismerése, valamint elsajátítása a gyakorlatban. Azért választottam a dolgozat témájául ezt a gazdasági társaságot, mivel a kötelező szakmai gyakorlat keretében részt vehettem a Kft. pénzügyi-számviteli tevékenységében, figyelemmel kísérhettem a gazdasági körülmények változásait, végezhettem könyvelési feladatokat az SAP számviteli rendszerben. A Cellcomp Kft. számviteli rendszeréhez kapcsolódóan az SAP integrált termelésirányítási rendszer vállalatnál betöltött szerepét, főbb moduljait, előnyeit és hátrányait szemléltetem. Dolgozatomban legfőképpen arra vagyok kíváncsi, hogy egy itthon önállóan működő Kft., hogyan felel meg a külföldi anyavállalatának, milyen módon tud sikeresen fellépni az itthoni piacon.

A Kft. az egységes számlatükörben szereplő főkönyvi számokat tovább tagolja. Például a készletek esetében a 211000. Nyers- és alapanyagok. További számlák, alszámlák és részletező számlák nyitására bármikor sor kerülhet. A német anyavállalat által használt Főkönyvi számlákhoz a leányvállalat által használt Alternatív számlák vannak hozzárendelve. Ezek az alternatív számlák a magyarországi leányvállalatok számára egységesek. A vevőpiac

felkutatása, a partnerekkel történő szerződések megkötése, a termékek és a technológiák fejlesztése kivétel nélkül az anyavállalat hatáskörébe tartoznak. Ennek köszönhetően az anyavállalatnál már kialakított és bevált rendszer került bevezetésre. (Például: főkönyvi számla 300000- alternatív számla 211000 Nyers- és alapanyagok.)

A Cellcomp Kft.-nél a számviteli információs rendszer működtetéséért a kontrolling felelős, akinek a legfőbb feladata, hogy a rendelkezésre álló bázisadatokból kiindulva terv adatokat készít, valamint ezeknek a megvalósulását folyamatos ellenőrzés alatt tartja.

Az SAP rendszer bevezetésével a főkönyvi számlák egy konszern számlához lettek hozzárendelve. Az anyaggazdálkodás folyamatok is ugyanebben a rendszerben működnek. A készletek évközi változását a korábbi módszerekkel év közben lehetetlen volt megállapítani, a kiértékelésre mindig csak a leltározáskor kerülhetett sor évente egyszer. Hátrányként említhető meg, hogy a rendszer kizárólagos működtetője a két kapcsolt vevő, így két külön rendszer működik, továbbá a magyarországi leányvállalatok csak felhasználói felületet kezelnek.

A kontrolling vizsgálja a tervet, és azt, hogy ebből mennyi teljesült, képes megállapítani az eltéréseket. Ezek az eltérések nagyon fontosak a vállalkozások számára, ugyanis figyelmeztetnek arra, hogy bizonyos döntéseket szükséges meghozni. Ez tulajdonképpen a fejlődés motorja, hiszen amennyiben megszűnik az eltérés oka, még eredményesebb a vállalkozás.

A Cellcomp Kft. stratégiai döntéseiben kiemelt szerepet tölt be a kontrolling azon keresztül, hogy azonnali képet ad a vállalatkonszern együttes pénzügyi, vagyoni helyzetéről, a legkevésbé hatékony termelési folyamatok optimalizálásának lehetőségeiről, a legnagyobb fedezettel rendelkező termékek köréről, a megállapodott szállítási határidők betartásának feltételeiről, és az alapanyagban lekötött pénzeszközök likviditási helyzetre gyakorolt hatásáról.

Javaslataim a következők:

1. Véleményem szerint a magyarországi leányvállalatoknak is nagyobb hatáskört kellene elérnie a rendszer felhasználási jogosultságaik érdekében.
2. Mindezek figyelembevételével úgy gondolom, hogy a kontrolling területének fejlesztése egy későbbi cél lehet a vállalkozás részére, melyet a pivot táblák alkalmazásával lehetne a leghatékonyabban megvalósítani.

A pivot tábla olyan csoportosított értékek táblázata, amely egy kiterjedtebb tábla egyes elemeit összesíti (például adatbázisokból, táblázatból vagy üzleti intelligencia programokból) egy vagy több különálló kategóriában. Az az összefoglaló tartalmazhat összegeket, átlagokat, vagy egyéb statisztikákat, amelyeket a kimutatástábla a csoportosított értékekre alkalmazott kiválasztott összesítő függvény segítségével csoportosít.